

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
STYCZEŃ 2020**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 376

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (Przewodnicząca), Joanna Klimkowska (Sekretarz), Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 376. W badaniu uczestniczyło 245 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W styczniu wartość ogólnego wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszyła się w skali miesiąca o 2,8 pkt. Obecnie wynosi -15 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 9,2 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury obniżyła się o 4,4 pkt i jest równa -15,3 pkt. Jest zarazem niższa niż przed rokiem o 9,4 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zwiększyła się o 15,5 pkt do poziomu -4,9 pkt. Jest jednak o 0,6 pkt niższa od wartości sprzed roku.

2. Pogorszenie się koniunktury zanotowały wszystkie przedsiębiorstwa z wyjątkiem zatrudniających od 251 do 500 pracowników. Wskaźnik koniunktury dla tej grupy zwiększył swoją wartość o 1,0 pkt (do -21,8 pkt). Mimo wzrostu jest to najniższa wartość wśród wyróżnianych czterech grup zatrudnieniowych. Największy spadek, o 14,6 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 pracowników. Wartość wskaźnika dla tej grupy wynosi obecnie -8,9 pkt i jest najwyższa spośród czterech grup. Dla przedsiębiorstw zatrudniających do 50 pracowników spadek wartości wskaźnika wyniósł 2,8 pkt, do poziomu -20,8 pkt, a dla grupy firm o zatrudnieniu od 51 do 250 pracowników spadek sięgnął 1,1 pkt, do wysokości -9,9 pkt. Dla wszystkich grup odnotowano spadek wartości wskaźnika w skali roku; największy dla przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 osób.

3. Poprawę koniunktury odnotowali producenci półproduktów (wzrost wartości IRGIND o 1,5 pkt) i dóbr inwestycyjnych (o 0,4 pkt). Dla obu grup firm wartości wskaźnika są jednak ujemne i równe odpowiednio: -18,3 i -7,7 pkt. Dla pozostałych grup wartości wskaźnika obniżyły się. Największy spadek, o 22,4 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw wytwarzających dobra konsumpcyjne trwałego użytku. Wartość wskaźnika dla tej grupy wynosi -18,5 pkt. W produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych wskaźnik zmniejszył swoją wartość o 14,9 pkt, do poziomu -15,9 pkt. Tylko producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku zanotowali poprawę koniunktury w skali roku.

4. W porównaniu z grudniem 2019 r. koniunktura uległa poprawie w czterech makroregionach: południowym, północno-zachodnim, południowo-zachodnim i centralnym. Wartości wskaźnika koniunktury zwiększyły się odpowiednio o: 5,4, 2,8, 14,4 i 4,5 pkt. W pozostałych regionach koniunktura pogorszyła się. Największy spadek wartości wskaźnika, o 20,7 pkt, odnotowano dla województwa mazowieckiego, a najmniejszy, o 0,5 pkt, dla makroregionu północnego. Najniższą wartość, -30,5 pkt, wskaźnik osiągnął dla województwa mazowieckiego, a najwyższą, -0,8 pkt, dla makroregionu północno-zachodniego. Tylko dla makroregionu północnego wartość IRGIND zwiększyła się w ciągu roku.

5. W styczniu obserwujemy dalsze pogorszenie się koniunktury. Wartość wskaźnika koniunktury ponownie zmaląła. Maleją także wartości sald odpowiedzi na pytania o wielkości: produkcji, zamówień i zatrudnienia. Pogarsza się sytuacja finansowa oraz nastroje przedsiębiorstw. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla zamówień eksportowych i cen wyrobów gotowych. Wartości głównych sald pozostają ujemne i niższe od wartości sprzed roku. Przewidywania na najbliższe miesiące są jednak mniej pesymistyczne niż w grudniu. Wartości sald prognostycznych są wprawdzie ujemne, lecz ich wartości rosną. Należy spodziewać się sygnałów pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych w kolejnych miesiącach. Powinny one przynieść poprawę koniunktury w przemyśle przetwórczym.

6. Poziom produkcji zmniejszył się w skali miesiąca o 3,4 pkt do wysokości -21,4 pkt. Wartość salda jest również niższa od wartości sprzed roku (o 7,9 pkt). O spadku poziomu produkcji informują tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła

się o 29,1 pkt), a największy wzrost u producentów półproduktów (o 10,7 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień zmniejszyła się o 12 pkt w ciągu miesiąca i wynosi -37,1 pkt. Tak niskiej wartości salda nie odnotowano od stycznia 2013 r. Spadek poziomu zamówień zanotowały tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku 20,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zmniejszyła się aż o 41,3 pkt), a najmniejszy w produkcji półproduktów (o 0,6 pkt). Spodziewany jest wzrost poziomu zamówień w najbliższych miesiącach.

8. Nieznacznie wzrósł poziom zamówień eksportowych. W ciągu miesiąca saldo zwiększyło swoją wartość o 3,3 pkt, do poziomu -28,2 pkt. O poprawie informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest jednak niższa od wartości sprzed roku (o 11,9 pkt). W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji półproduktów (wartość salda jest wyższa niż w grudniu ub.r. o 21 pkt), a największy spadek w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 36,7 pkt). Producenci spodziewają się wzrostu poziomu zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zwiększył się w ciągu miesiąca o 2,0 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm prywatnych. Obecna wartość salda ogółem, -0,8 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 5,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zapasów miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 15,2 pkt), a spadek odnotowano jedynie w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 12,1 pkt). Prognozowany jest spadek wielkości zapasów w następnych miesiącach.

10. Nabiera rozpędu wzrost cen wyrobów gotowych. Obecna wartość salda wynosi 16,5 pkt i jest wyższa od wartości sprzed miesiąca o 8,7 pkt, a od wartości sprzed roku o 0,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 227,1 pkt), a najmniejszy u producentów dóbr inwestycyjnych (o 4,1 pkt). Przetwórcy przewidują wzrost tempa inflacji swoich produktów w najbliższym okresie.

11. Poziom zatrudnienia zmniejszył się w ciągu ostatniego miesiąca o 1,7 pkt. Wartość salda jest równa -12,2 pkt i niższa od wartości sprzed roku o 5,9 pkt. Zmiany wielkości zatrudnienia w sektorach własnościowych były odmienne – firmy prywatne odnotowały jego spadek, a publiczne wzrost. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 16,7 pkt), a wzrost odnotowali wyłącznie producenci półproduktów (o 0,9 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw przemysłowych, zarówno prywatnych jak i publicznych, pogorszyła się. Wartość salda zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 12,3 pkt i wynosi -23,9 pkt. W ciągu roku zmalą o 9,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów półproduktów (wartość salda obniżyła się o 18,5 pkt), a najmniej producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 6,9 pkt). Firmy spodziewają się, że ich sytuacja finansowa w kolejnych miesiącach ulegnie dalszemu pogorszeniu.

13. Czwarty miesiąc z rzędu pogorszyły się oceny ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju. Wartość salda zmniejszyła się o 2,8 pkt. Obecnie wynosi -33,9 pkt i jest o 20,6 pkt niższa do wartości sprzed roku. Gorzej stan gospodarki oceniają firmy z obu sektorów własnościowych. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr inwestycyjnych

---

(wartość salda spadła o 10,5 pkt), a najbardziej poprawiły opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 8,2 pkt). Nastroje przetwórców są najgorsze od 7 lat i nie zanoszą się na ich poprawę – wartość salda prognostycznego wynosi -47,6 pkt.

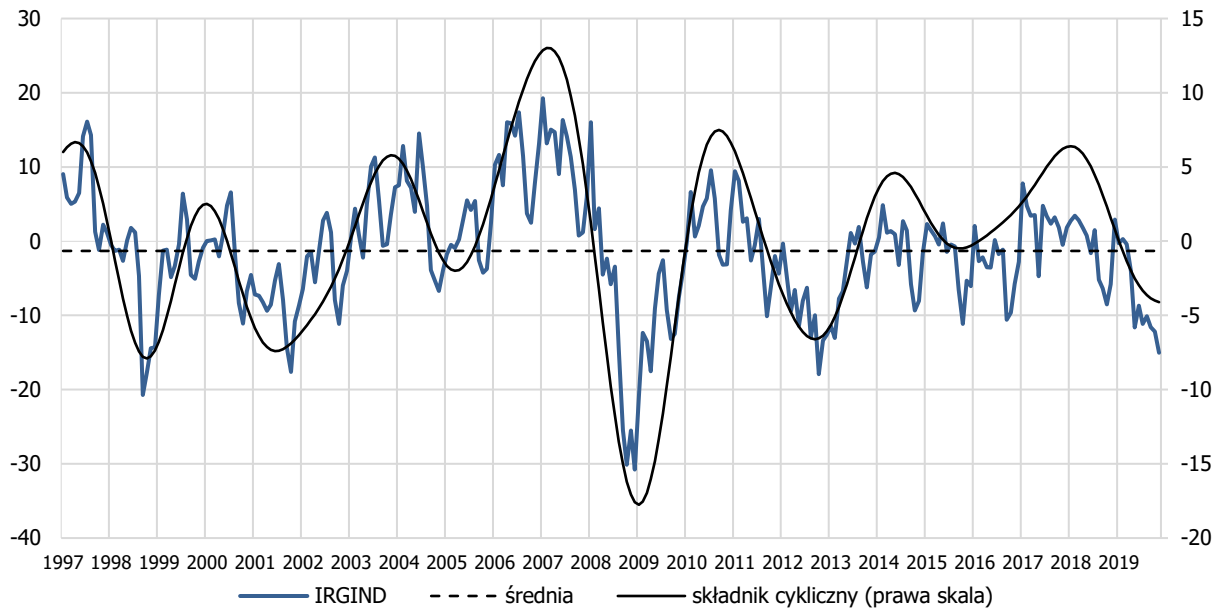
14. W ciągu kwartału pogorszyła się konkurencyjność importu. Saldo zmniejszyło swoją wartość o 11,8 pkt do wysokości 5,3 pkt. Jest ona niższa od wartości sprzed roku o 3,4 pkt. O pogorszeniu się konkurencyjności wyrobów zagranicznych na rynku krajowym informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Prognozowana jest jednak jej poprawa w najbliższym okresie.

15. O 4,1 punktu proc. obniżył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 69,1%, o 1,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Przedsiębiorstwa przewidują zwiększenie stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych w kolejnych miesiącach.

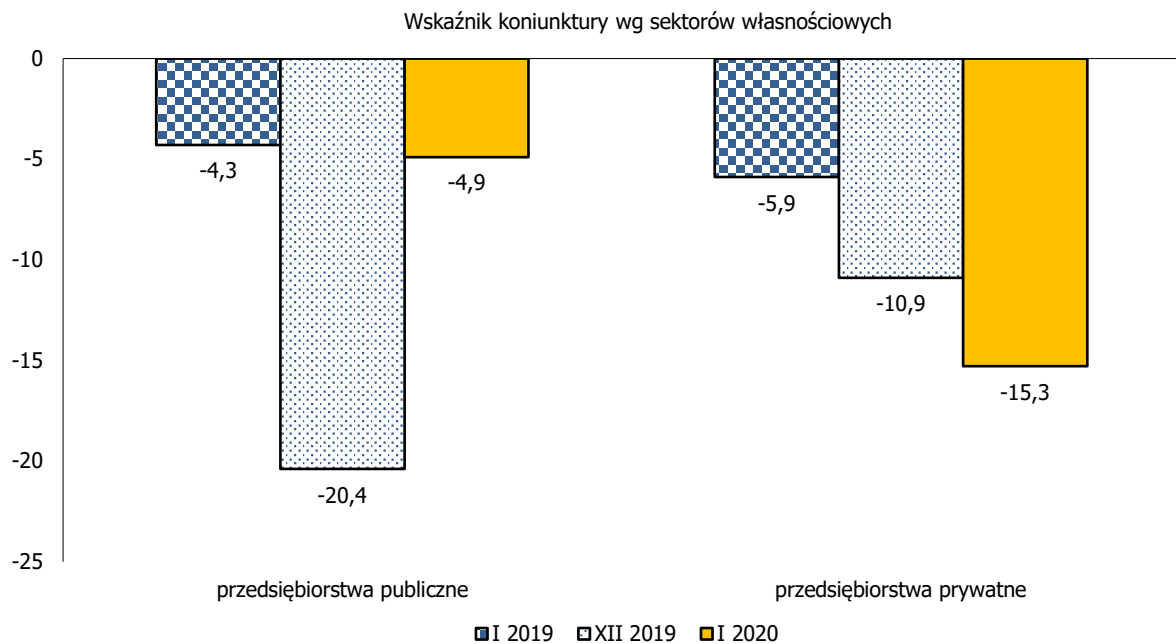
16. Zmiany uciążliwości barier w tym kwartale były zróżnicowane. Najsilniej odczuwaną barierą jest niedostateczny popyt krajowy. Informuje o tym 52,7% ankietowanych przedsiębiorstw, o 7,4 pkt proc. więcej niż w poprzednim kwartale. Kolejno przedsiębiorstwa wymieniają niestabilność prawa i obciążenia podatkowe. Odsetki uczestników badania wskazujących te bariery wynoszą odpowiednio: 49,5% i 48,7%, tj. o 7,6 pkt proc. i 2,4 pkt proc. więcej niż w IV kwartale 2019 r. Zmniejszył się natomiast odsetek przedsiębiorstw odczuwających brak wykwalifikowanej siły roboczej. Obecnie wynosi on 38,7%, o 1,4 pkt proc. mniej niż przed kwartałem.

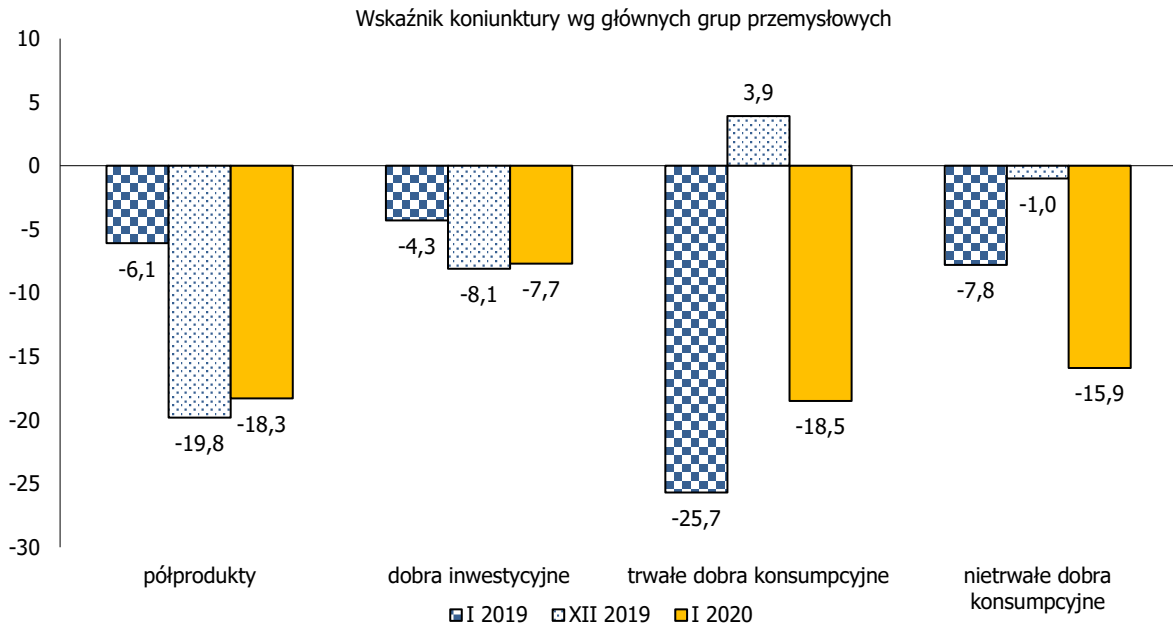
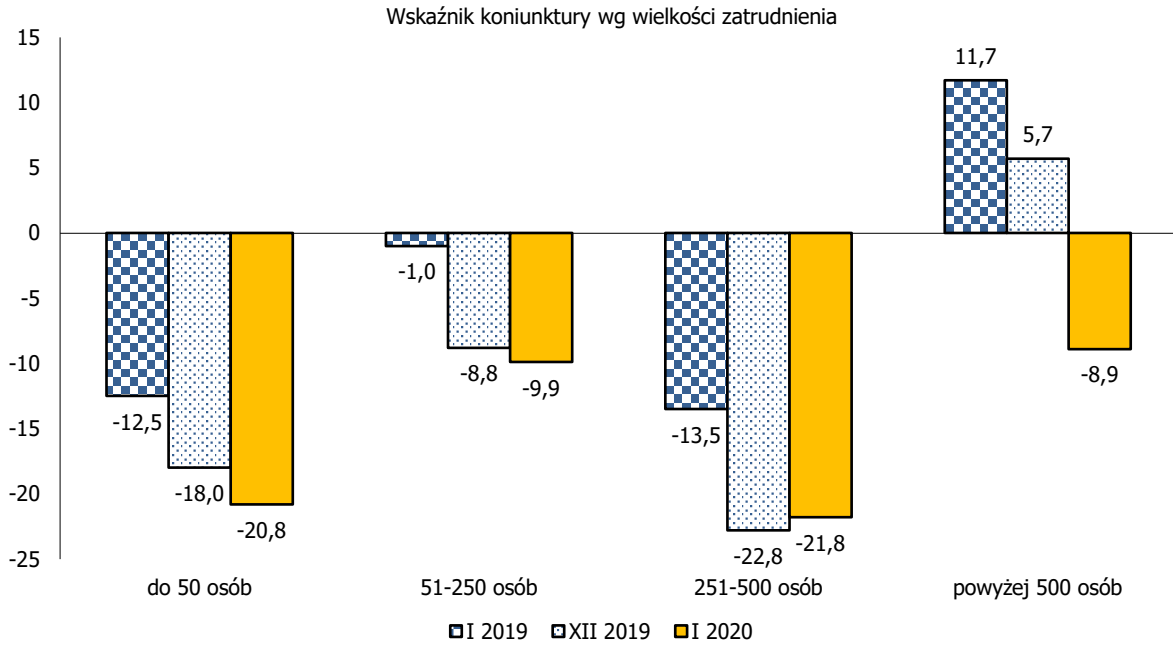
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

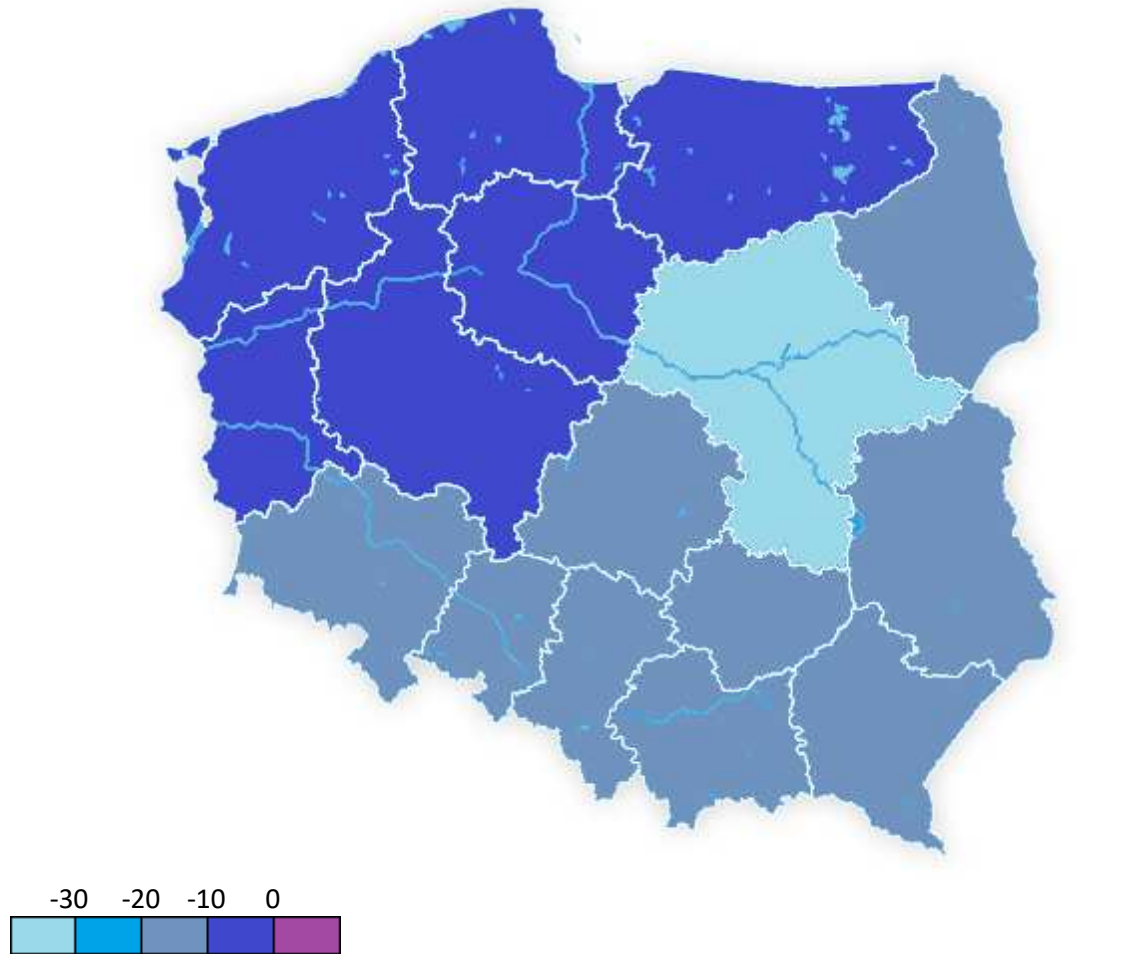
składowe salda	I'19	IX'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20
1. wielkość produkcji – przewidywania	4,0	-9,4	-12,1	-19,7	-14,3	-8,8
2. wielkość zamówień – stan	-16,5	-23,8	-19,9	-17,5	-25,1	-37,1
3. zapasy - stan	4,9	0,3	-1,6	-2,4	-2,8	-0,8
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-5,8	-11,2	-10,1	-11,6	-12,2	-15,0

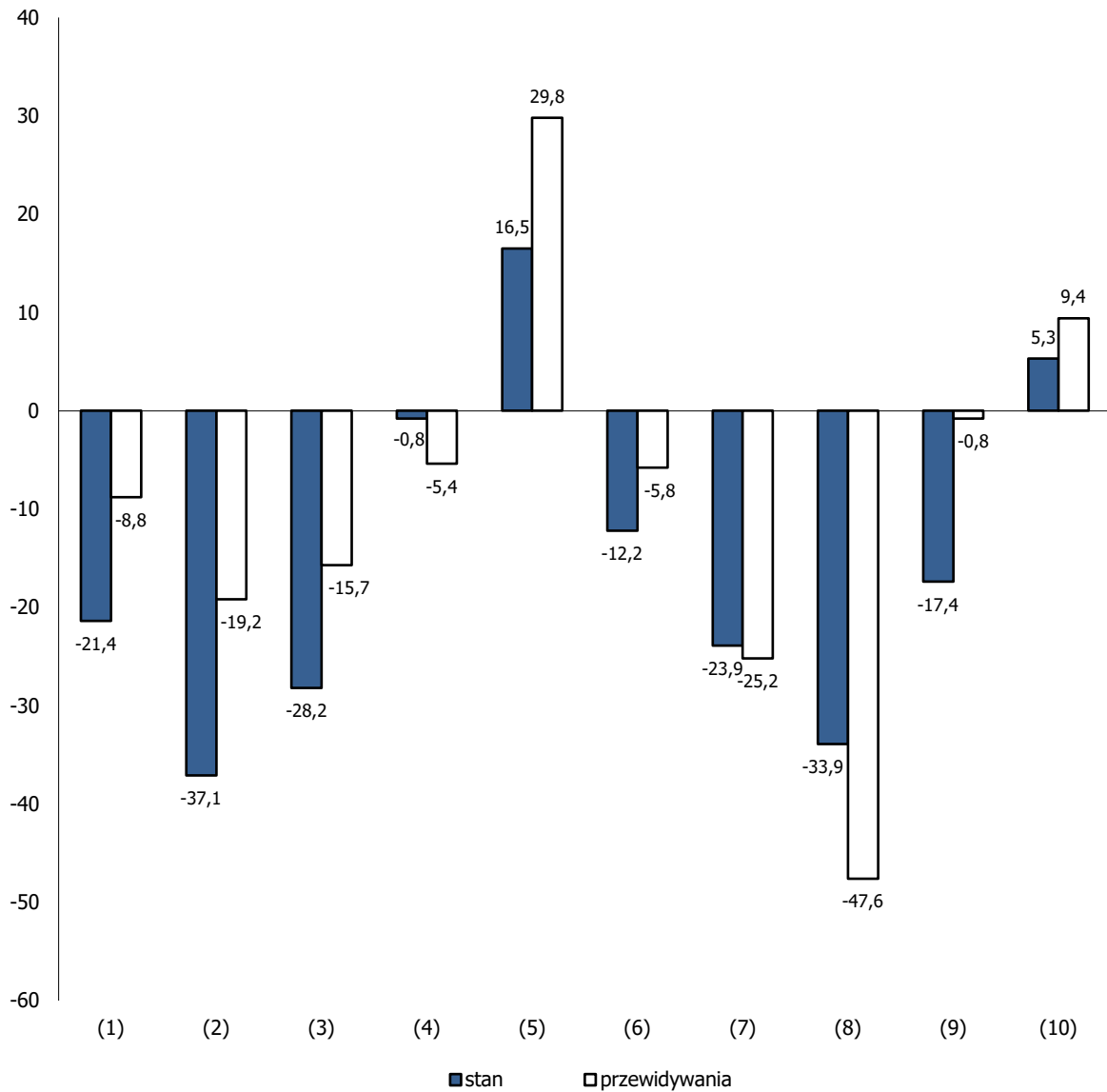

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	I'19	XII'19	I'20
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	3,5	-25,3	-19,9
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	6,9	-3,6	-0,8
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-0,8	-25,2	-10,8
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-15,9	-3,5	-4,0
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-14,8	-23,3	-18,8
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-1,4	-1,9	-16,4
Województwo mazowieckie	-5,9	-9,8	-30,5

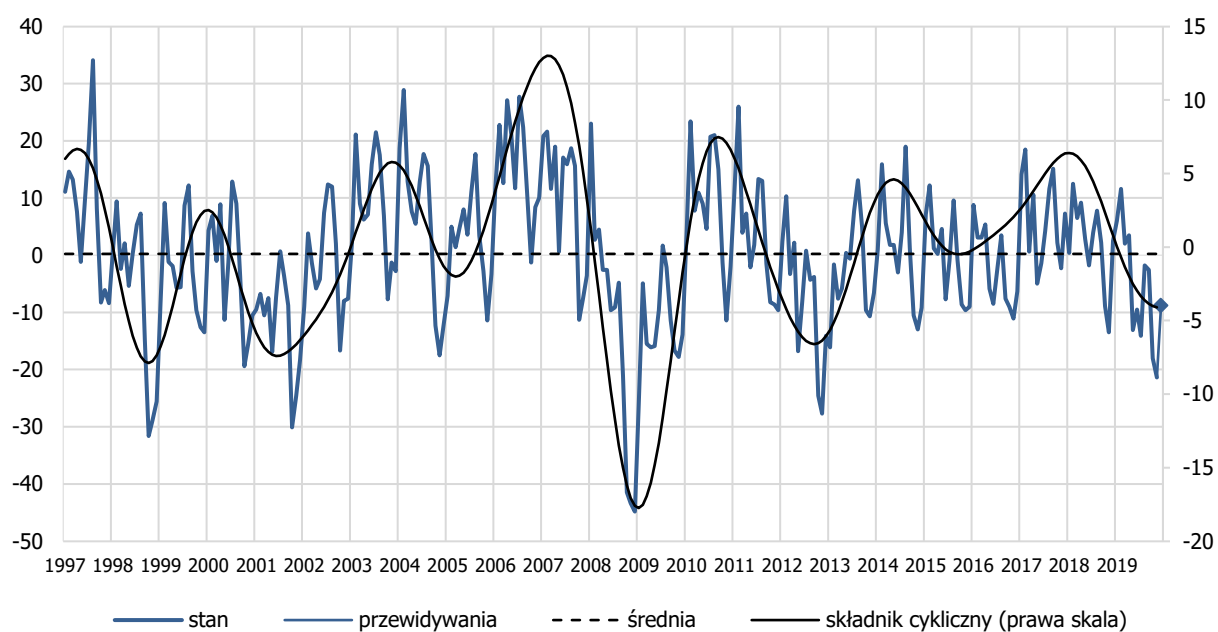
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

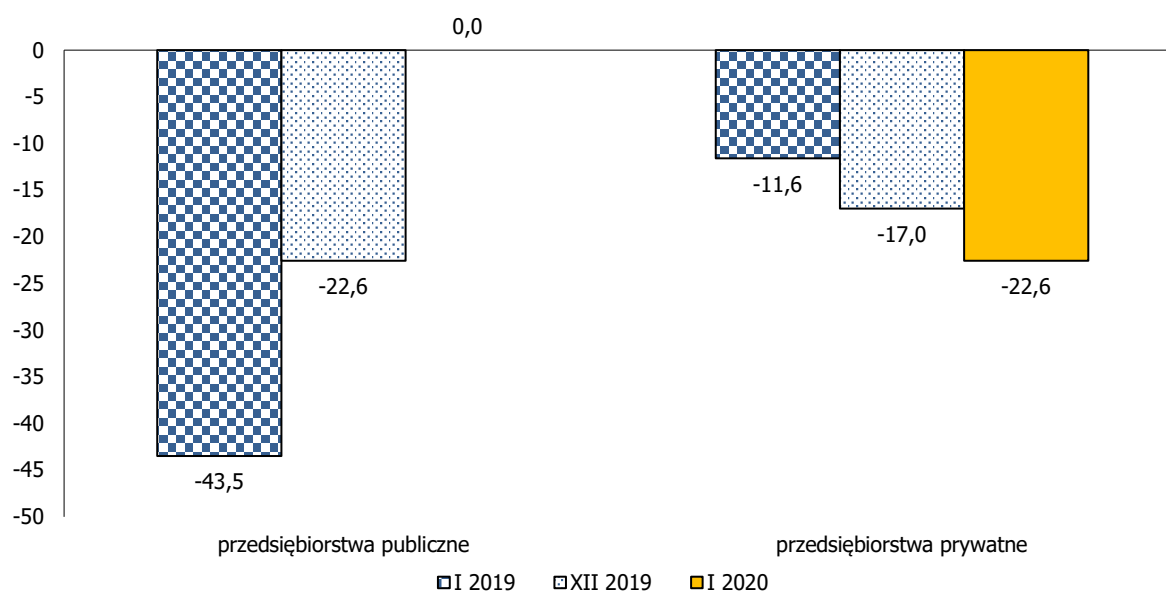
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

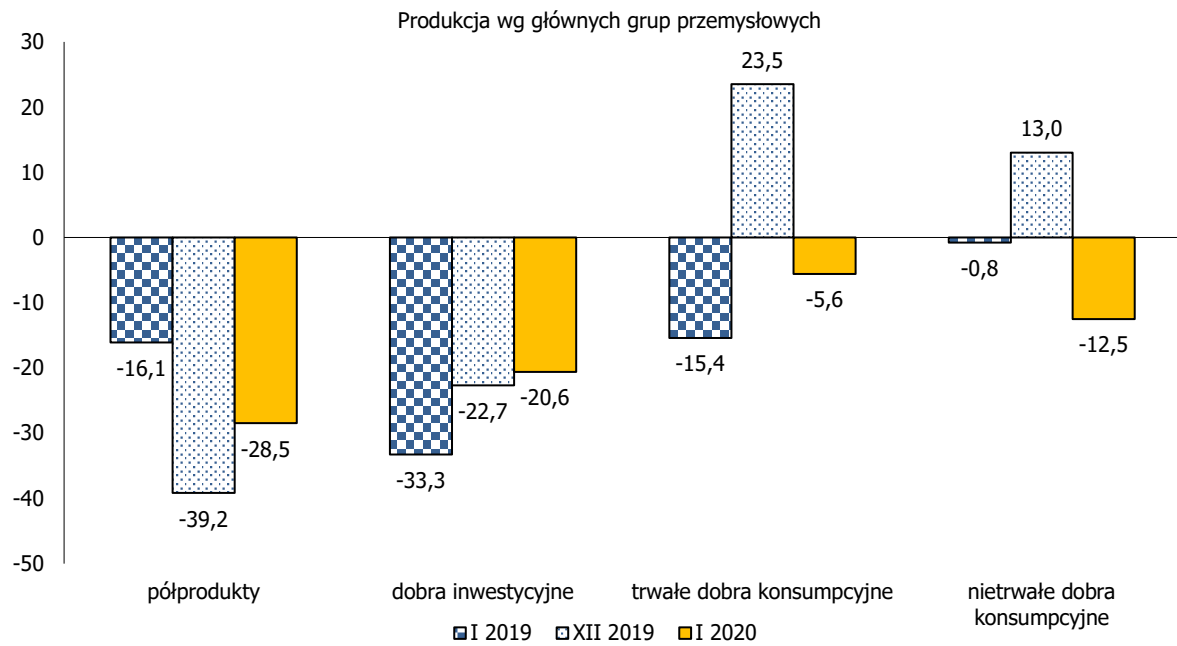
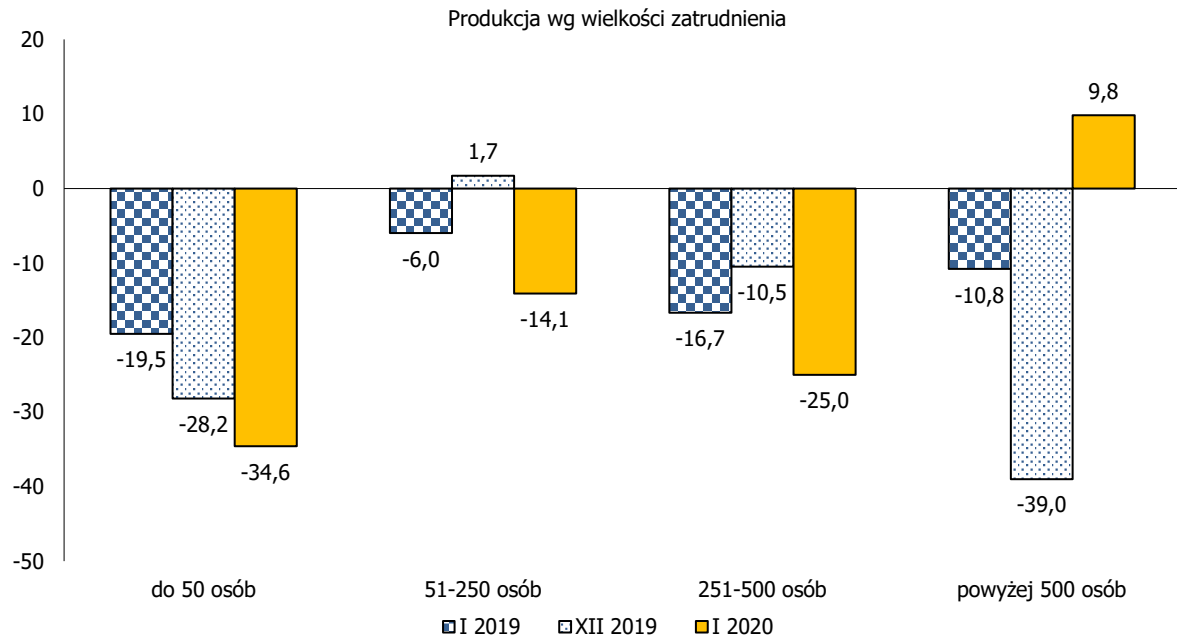
1. Produkcja

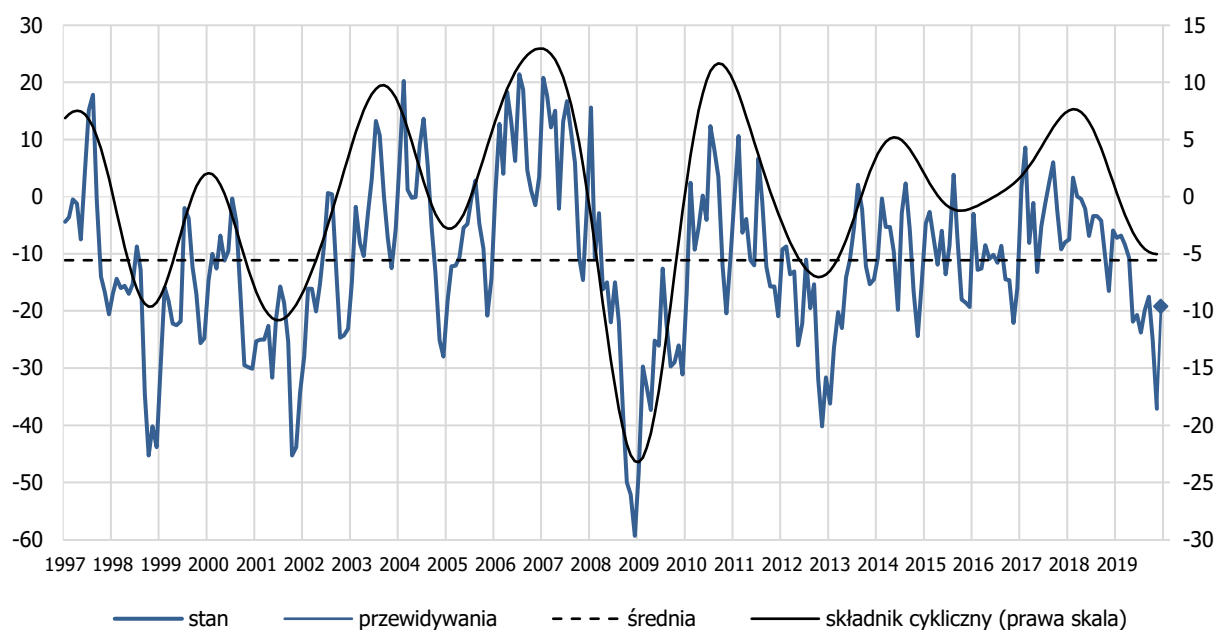
	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	16,4	24,6	20,7	18,2	18,0	19,4
brak zmiany	53,8	49,0	56,0	45,6	42,6	52,5
spadek	29,8	26,4	23,3	36,2	39,4	28,1
saldo (1.-3.)	-13,5	-1,8	-2,6	-18,0	-21,4	-8,8

Produkcja wg sektorów własnościowych

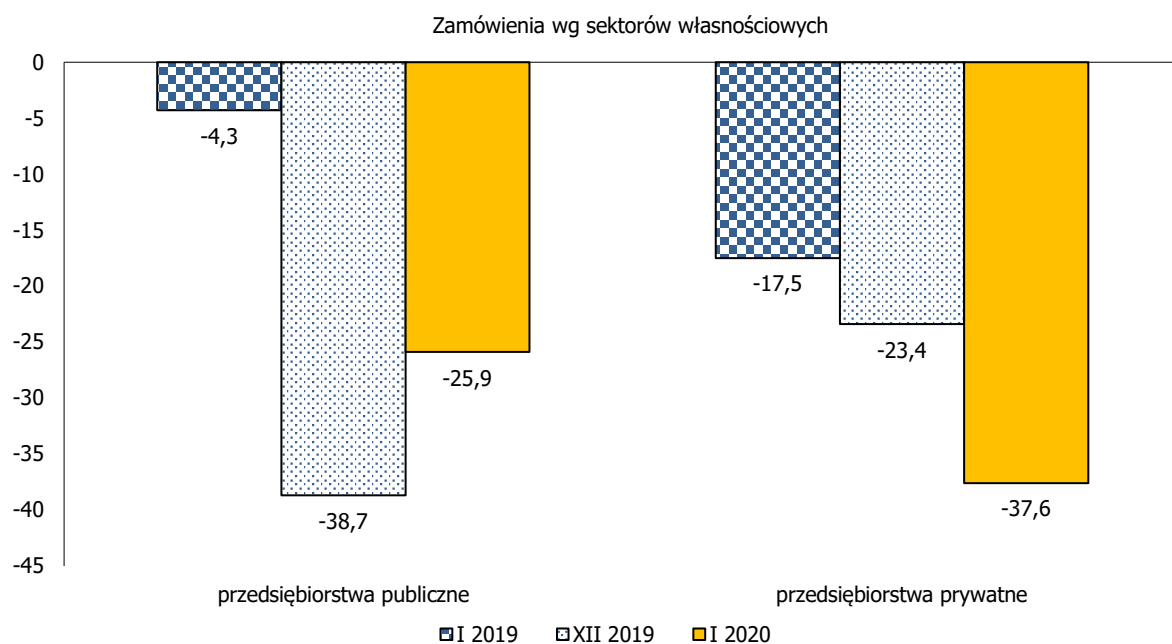

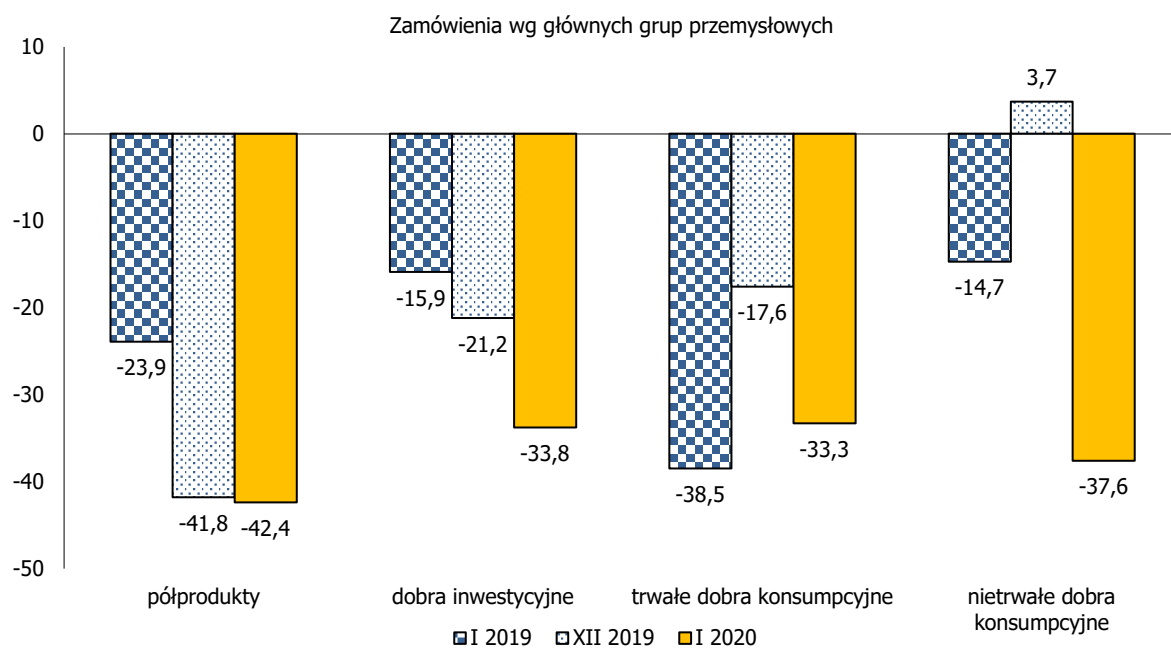
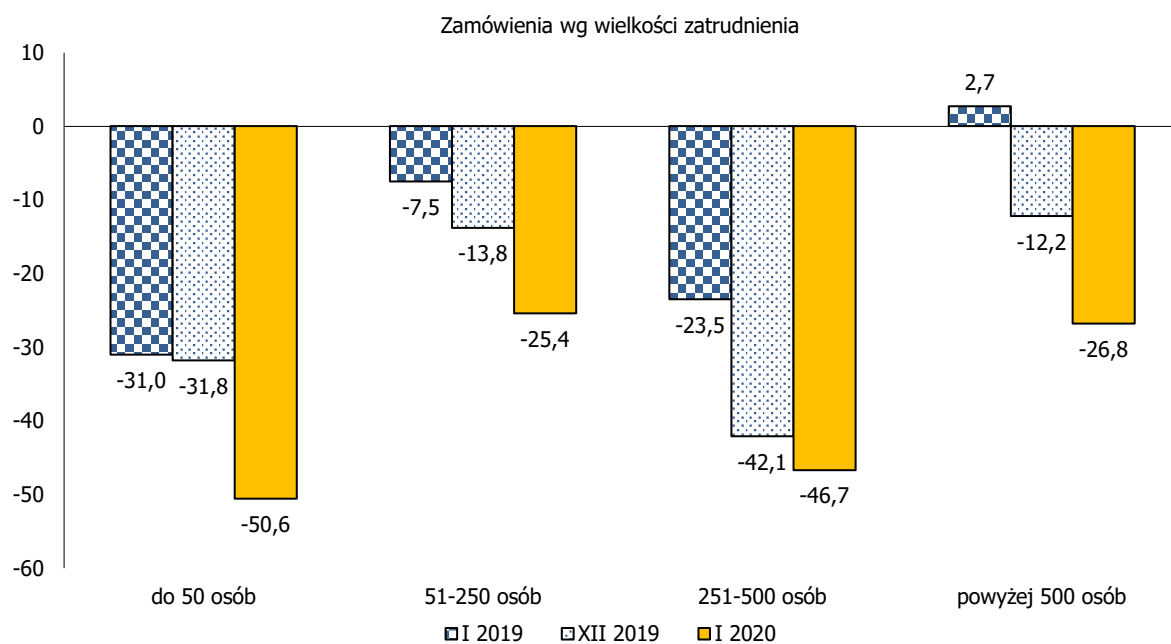

2. Zamówienia ogółem

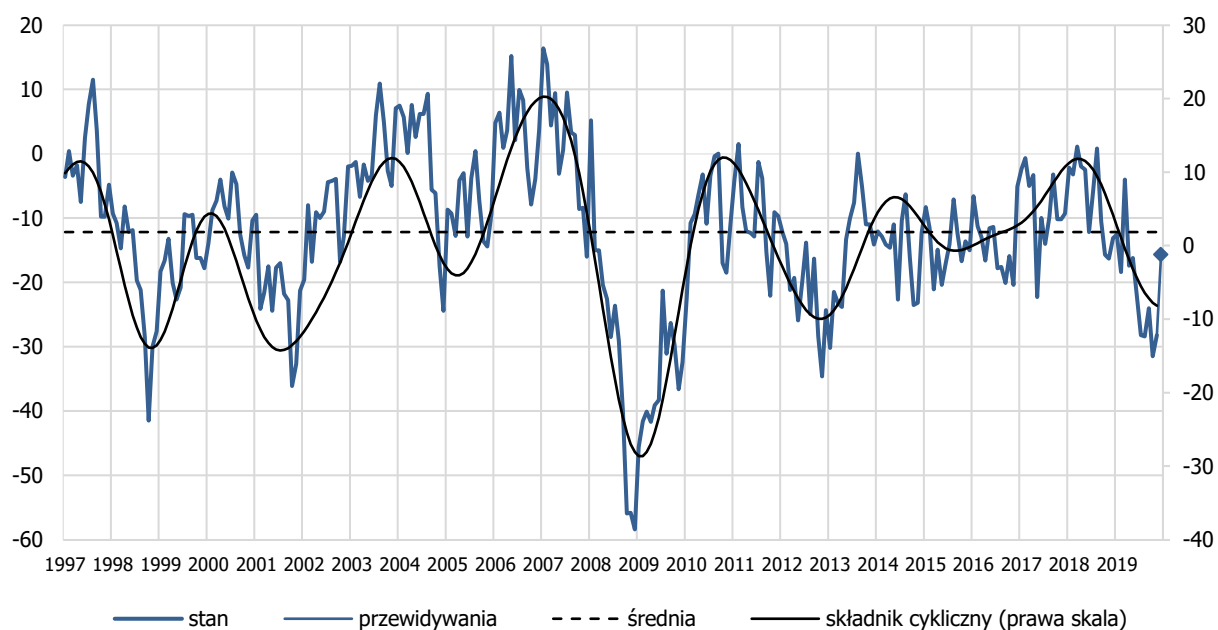

	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	16,3	17,1	13,8	13,8	9,6	14,7
brak zmiany	50,9	46,0	55,0	47,2	43,7	51,5
spadek	32,8	37,0	31,2	39,0	46,7	33,9
saldo (1.-3.)	-16,5	-19,9	-17,5	-25,1	-37,1	-19,2

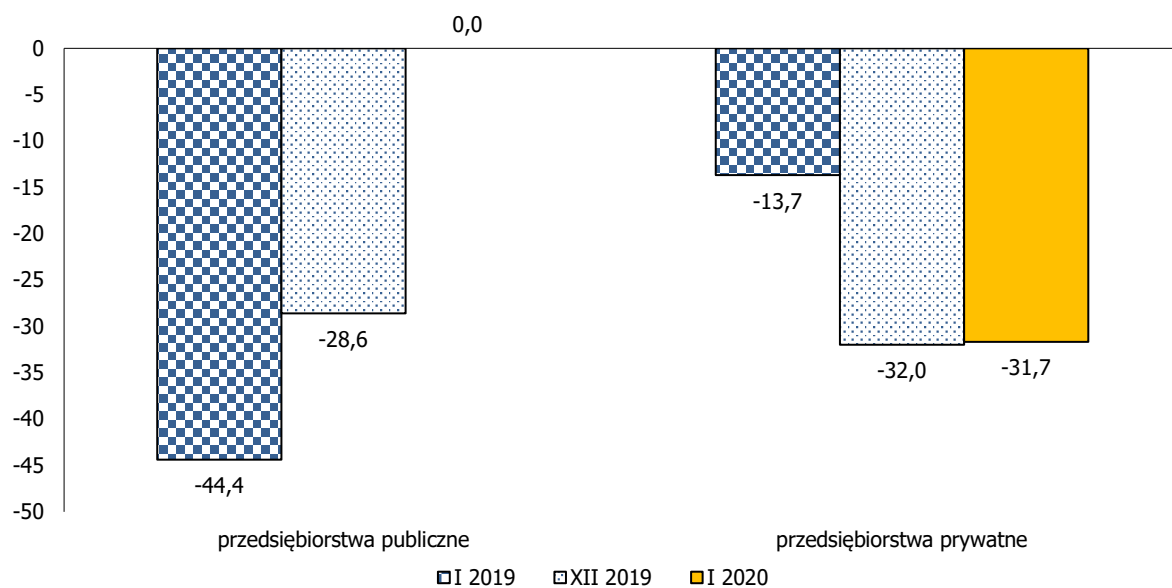

3. Zamówienia eksportowe

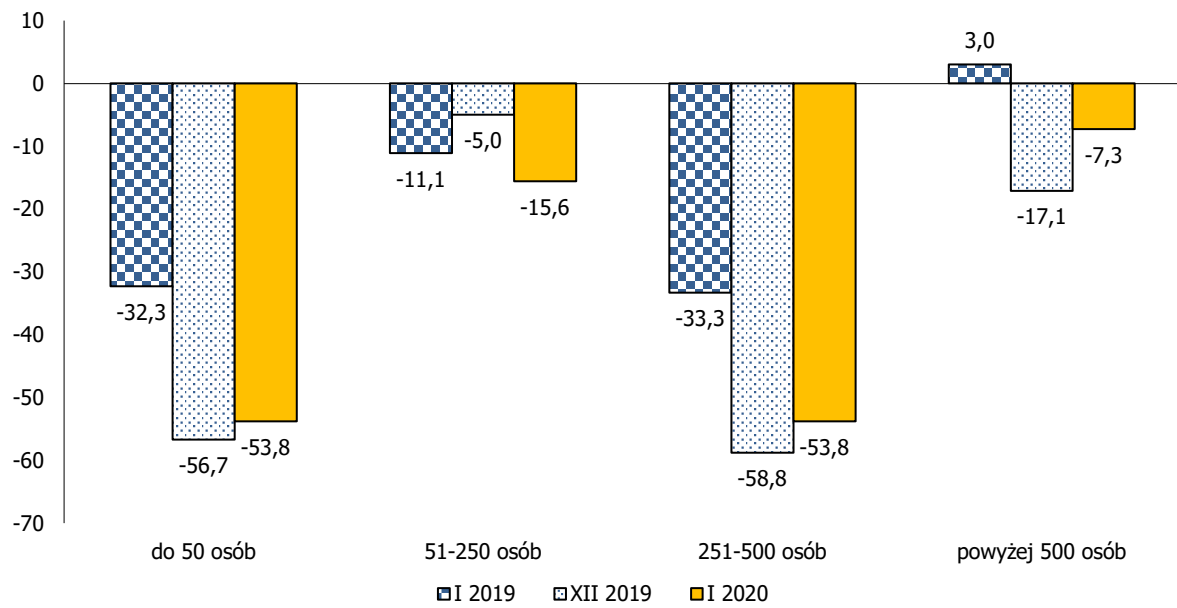

	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	17,8	10,8	12,7	10,8	9,9	11,6
brak zmiany	48,1	50,0	50,7	46,8	52,1	61,1
spadek	34,1	39,2	36,7	42,3	38,0	27,3
nie dotyczy	72,1	59,1	63,8	56,3	67,1	64,4
saldo (1.-3.)	-16,3	-28,4	-24,0	-31,5	-28,2	-15,7

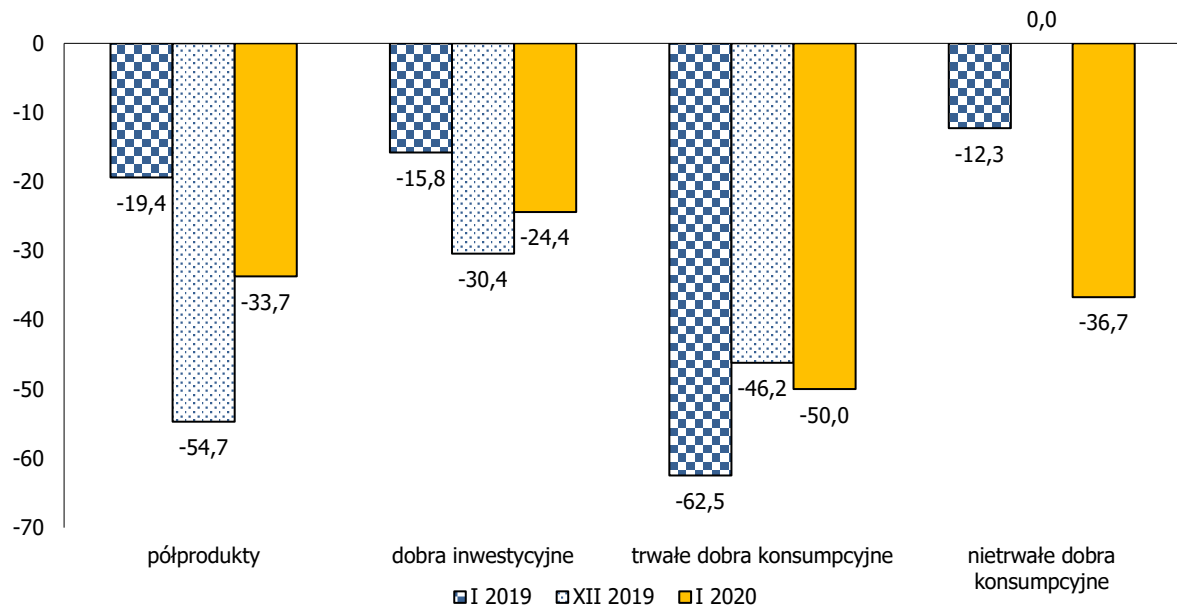
Zamówienia eksportowe wg sektorów własnościowych

Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

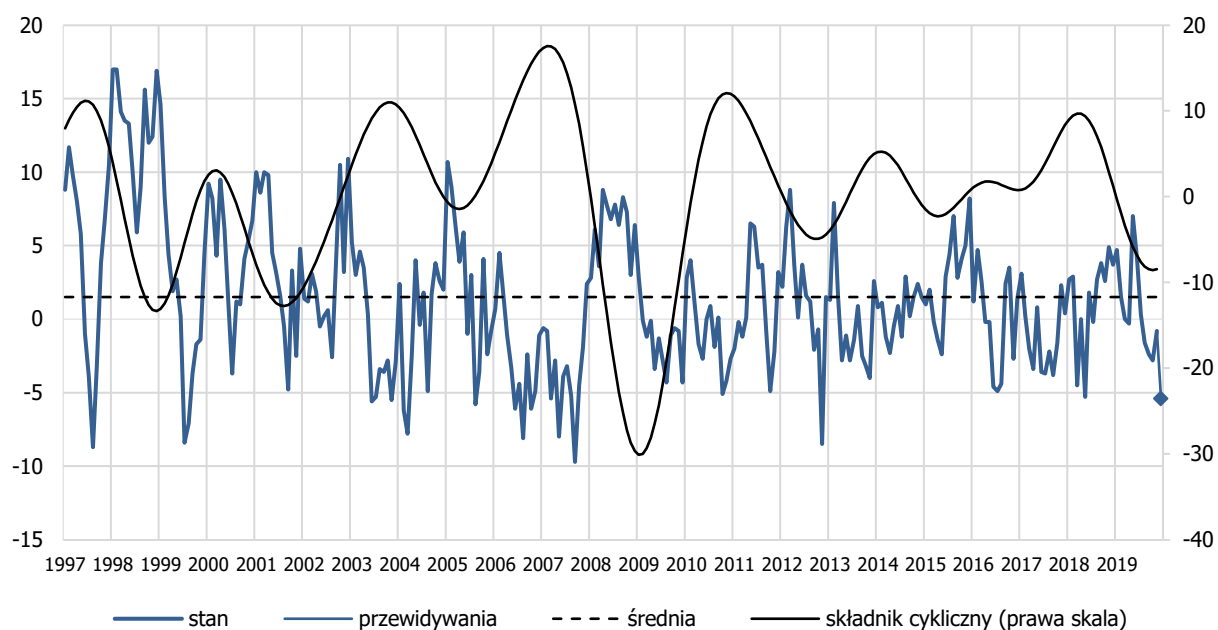

Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

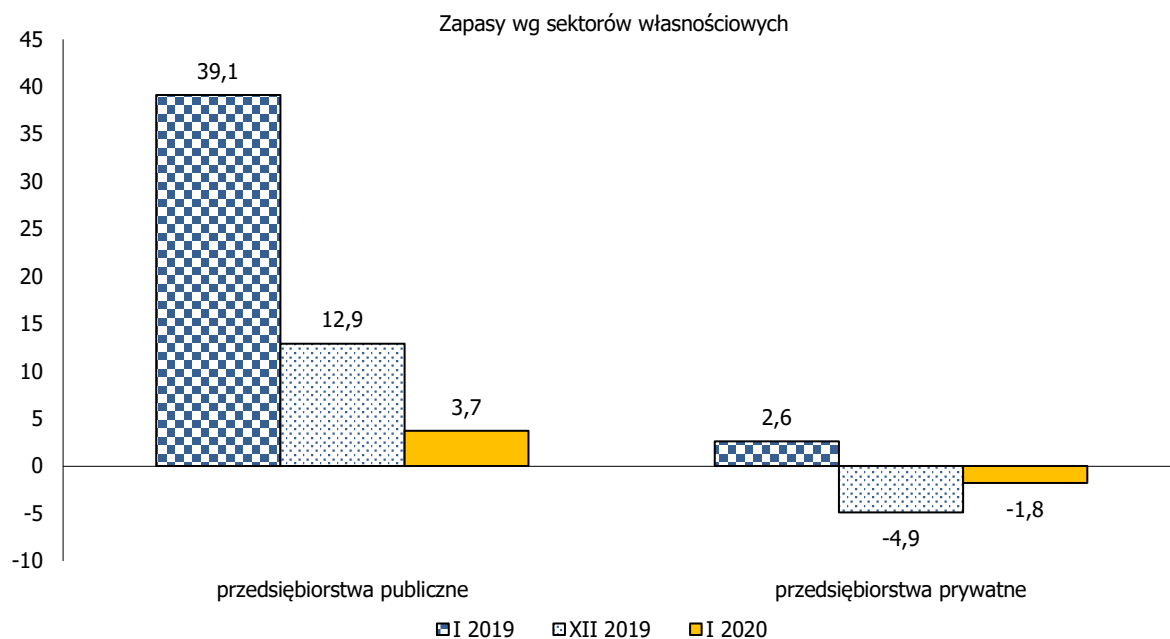

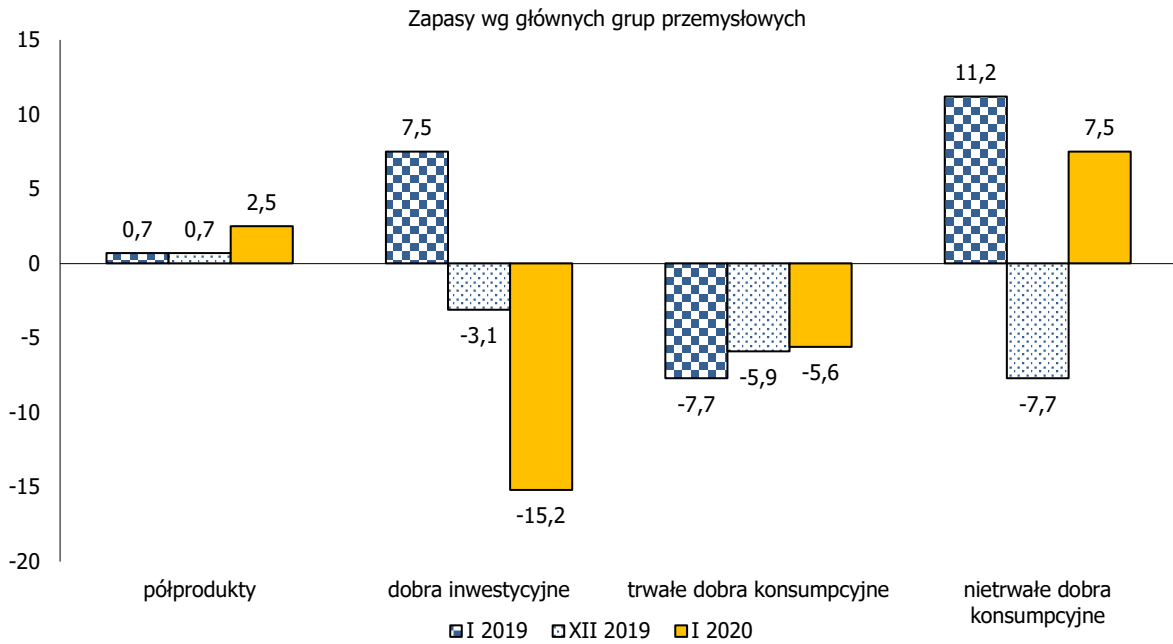
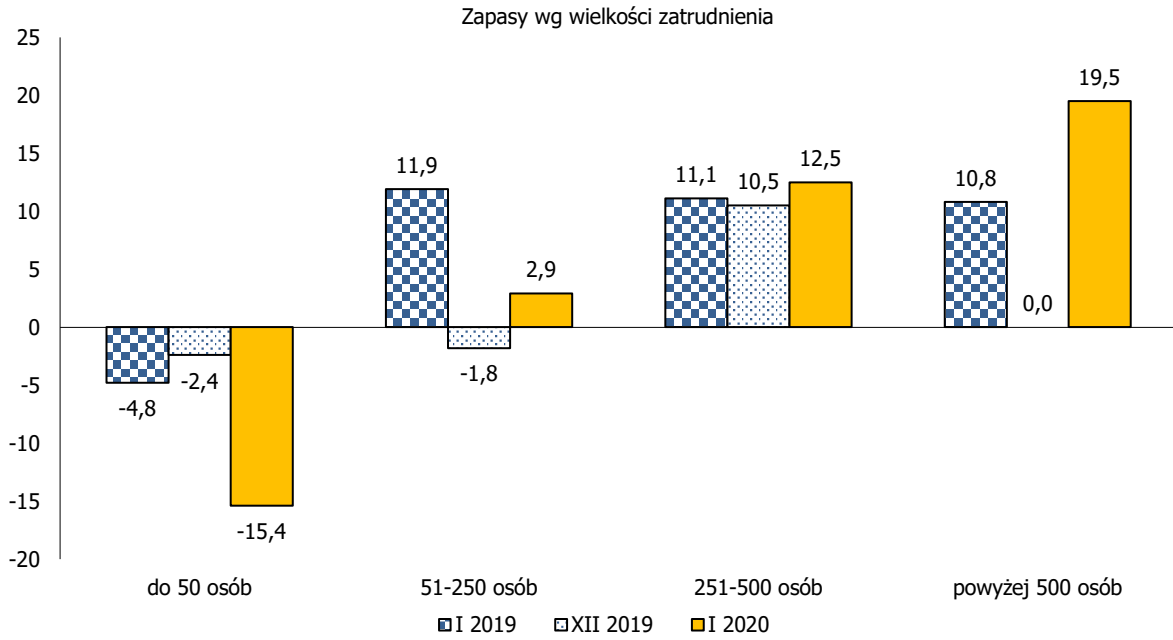

4. Zapasy

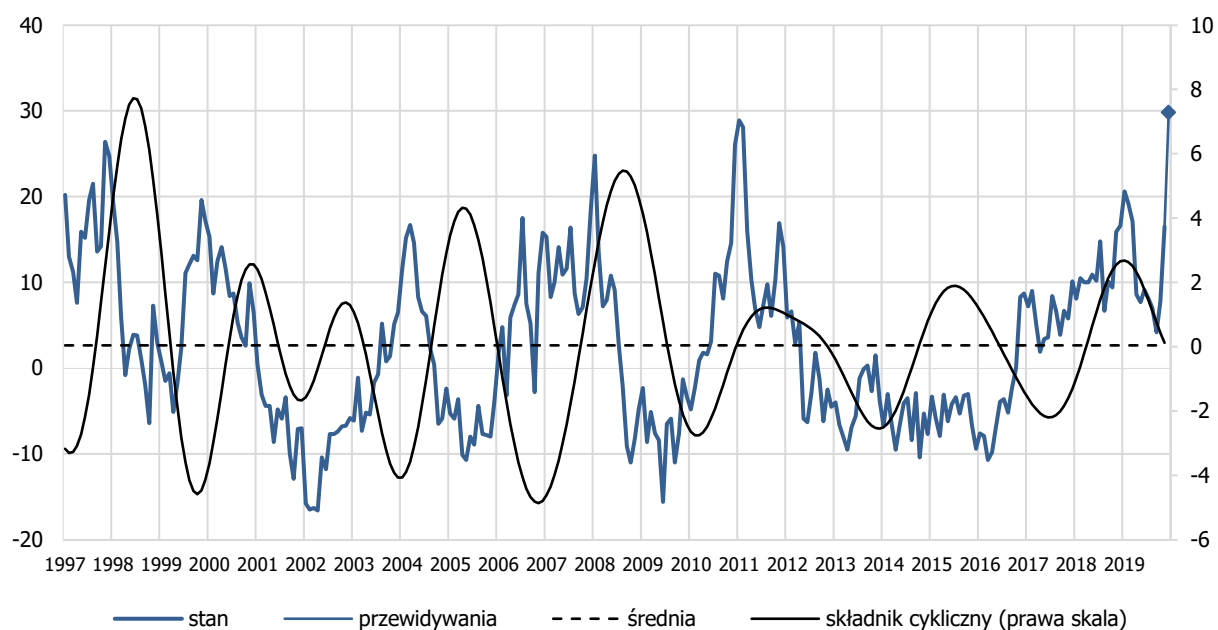

	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	16,4	17,2	14,7	14,6	17,3	9,2
brak zmiany	72,0	64,1	68,3	68,1	64,5	76,1
spadek	11,6	18,8	17,1	17,4	18,2	14,7
saldo (1.-3.)	4,9	-1,6	-2,4	-2,8	-0,8	-5,4

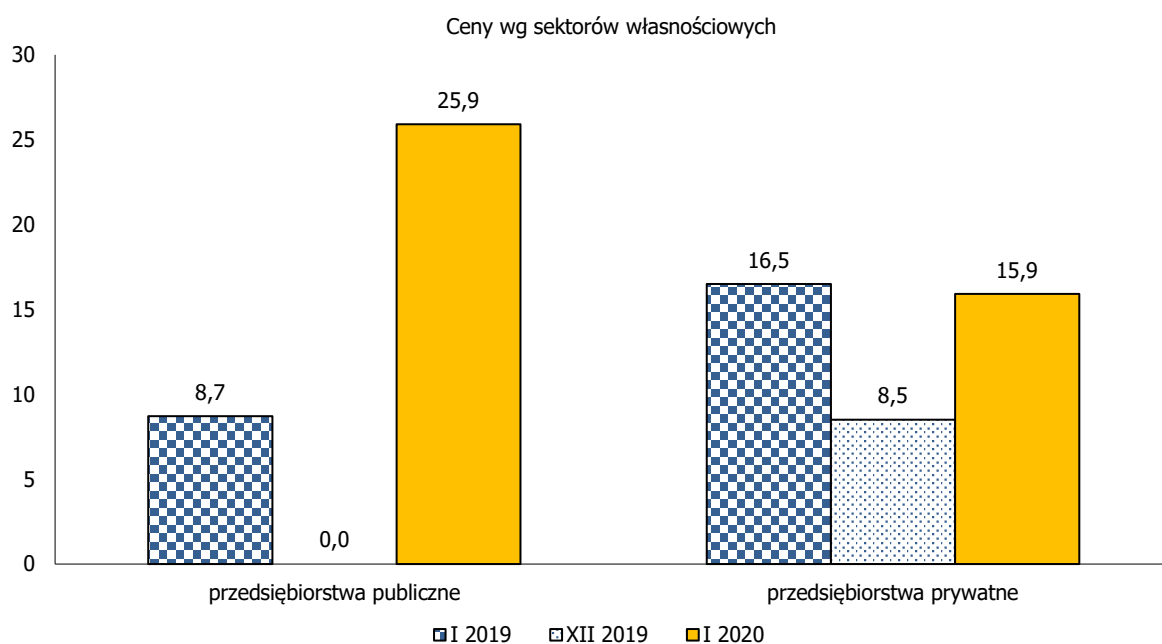

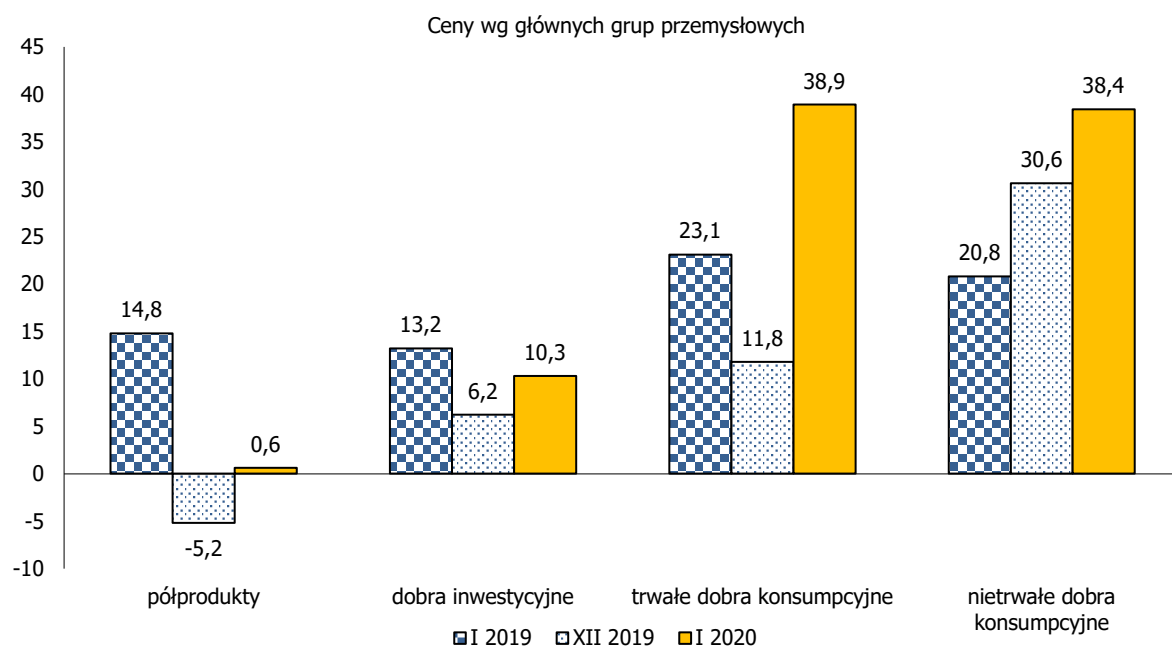
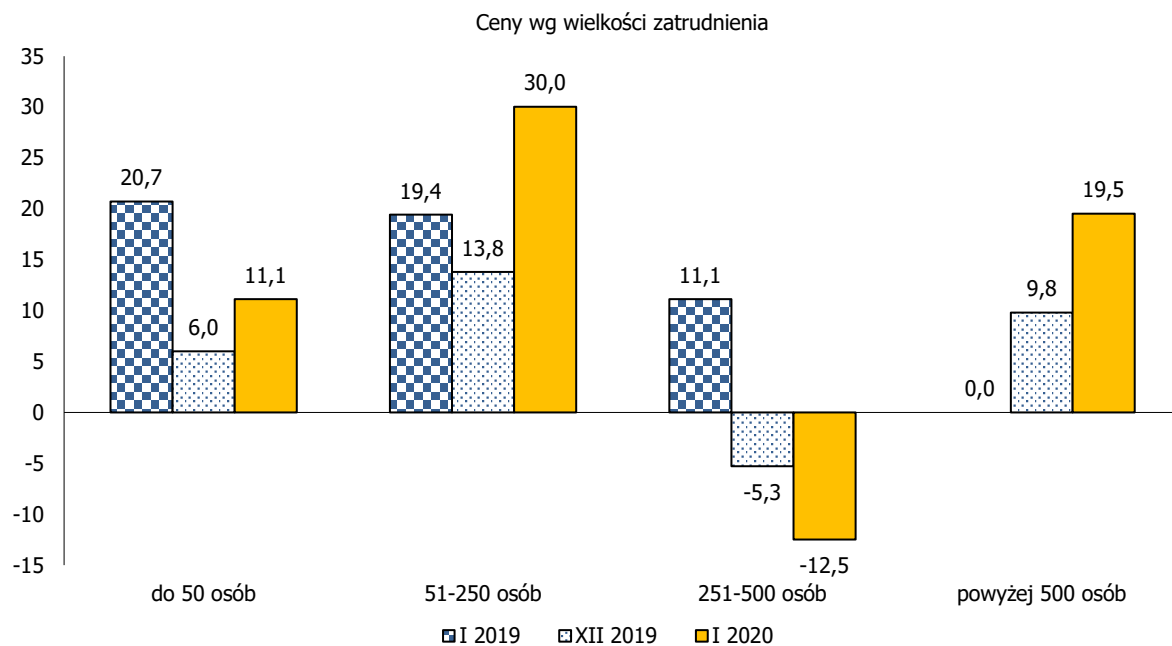

5. Ceny

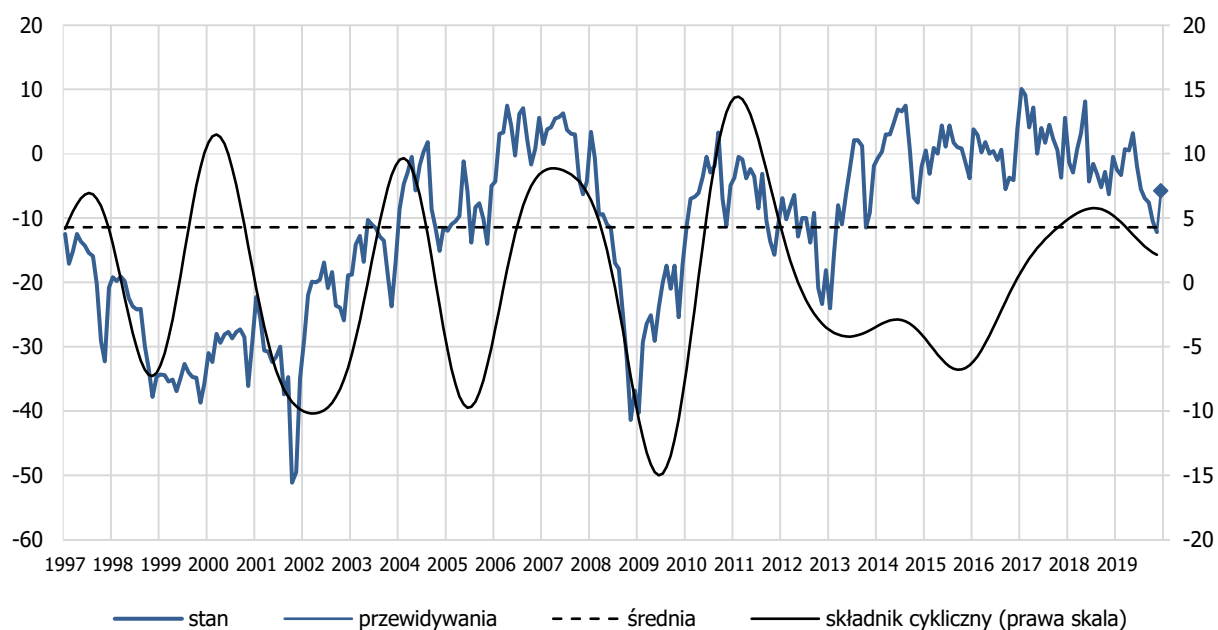

	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	22,0	15,7	15,0	16,1	27,7	36,4
brak zmiany	72,0	75,5	74,3	75,6	61,2	56,9
spadek	6,1	8,8	10,8	8,3	11,2	6,6
saldo (1.-3.)	15,9	7,0	4,2	7,8	16,5	29,8

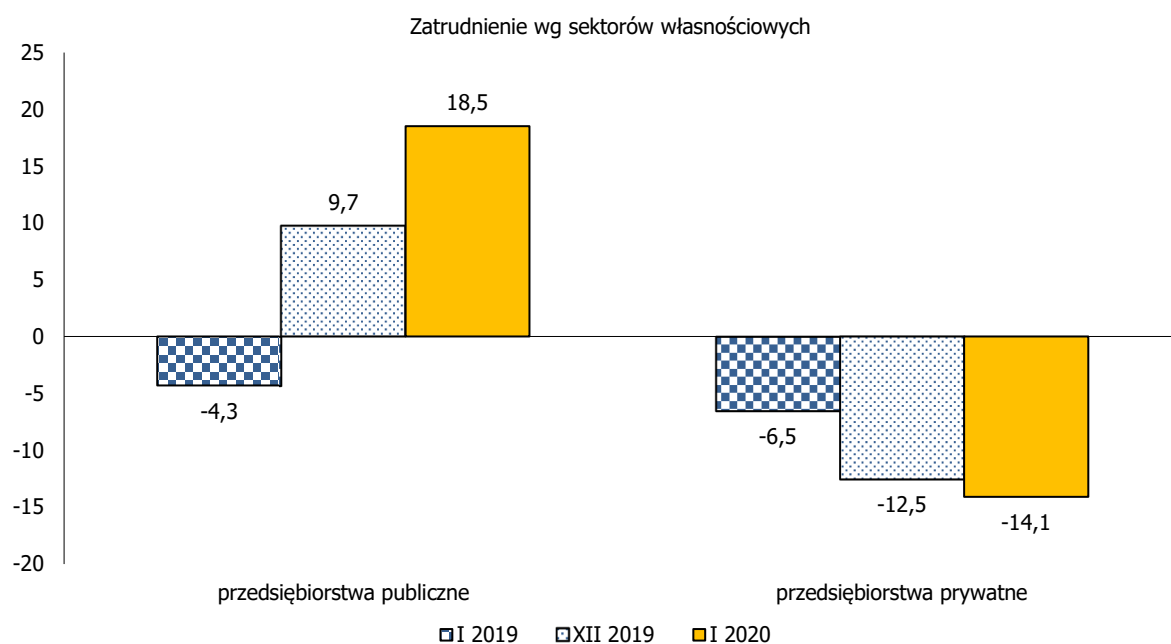

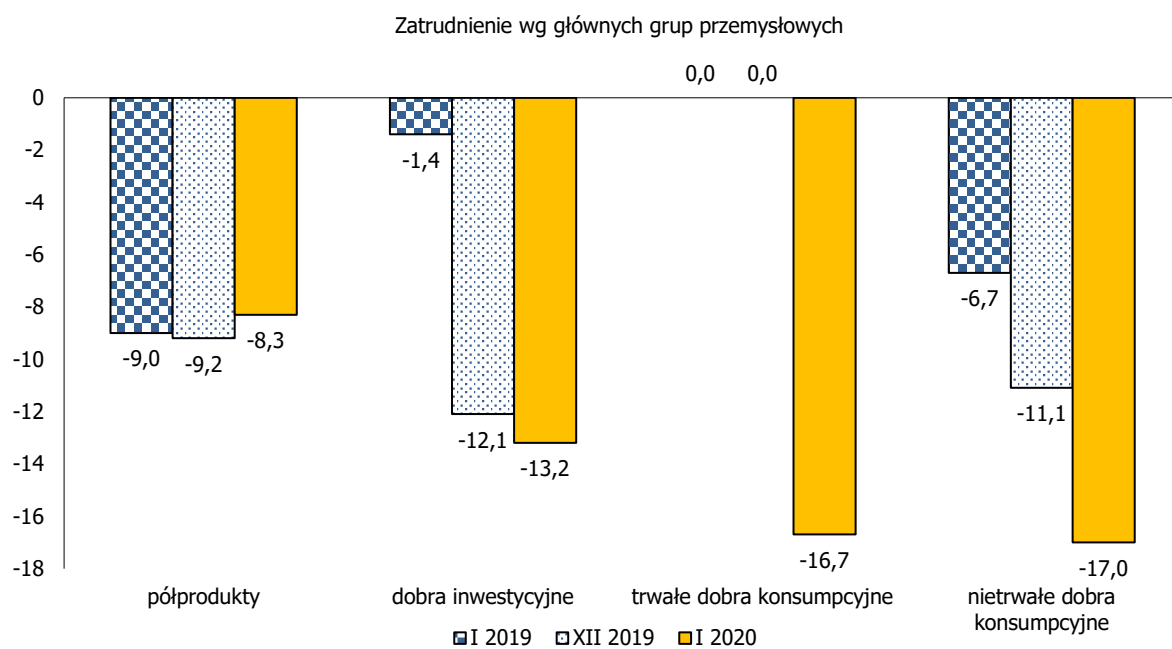
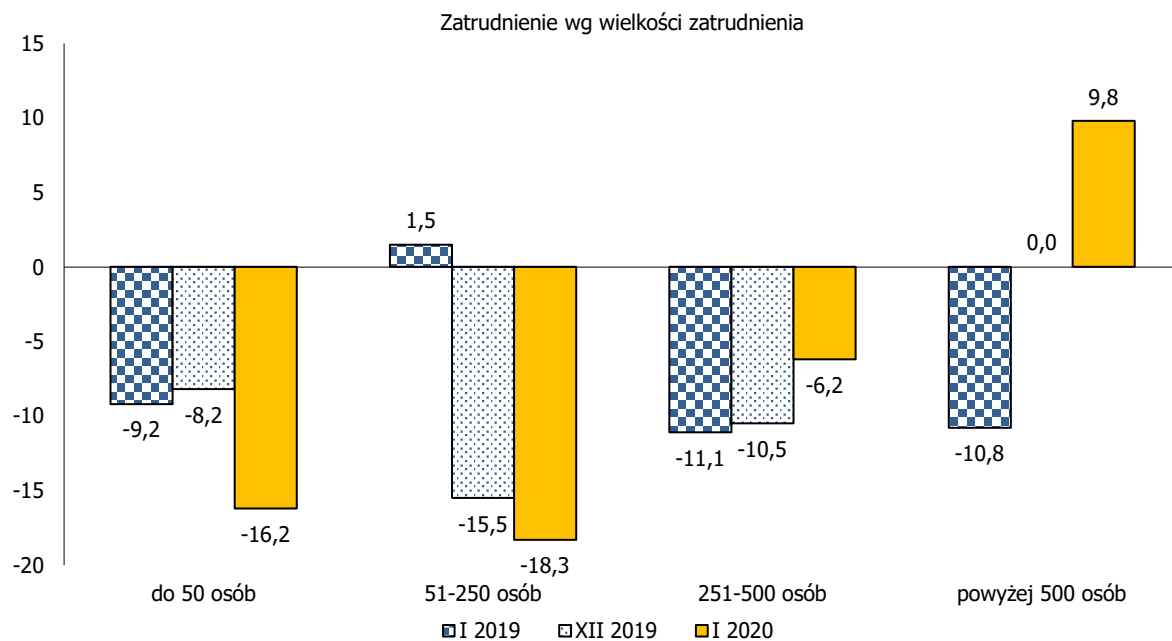

6. Zatrudnienie

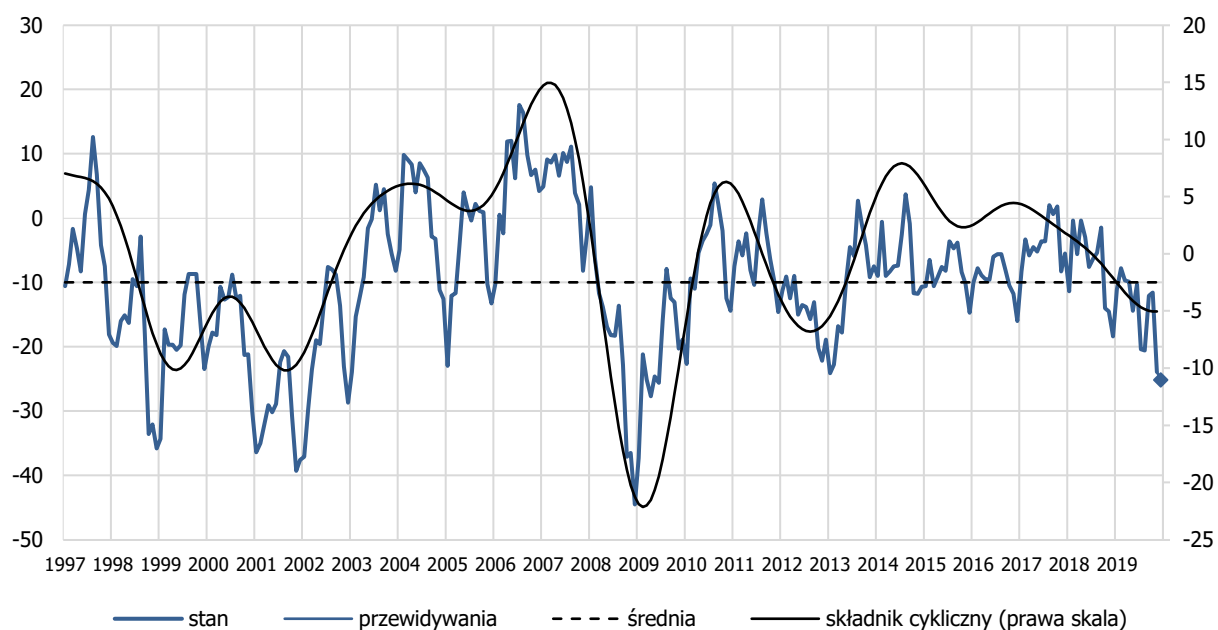

	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
wzrost	11,9	11,3	10,8	8,8	9,0	12,2
brak zmiany	69,9	70,4	70,9	71,8	69,8	69,8
spadek	18,2	18,3	18,4	19,3	21,2	18,0
saldo (1.-3.)	-6,3	-6,9	-7,6	-10,5	-12,2	-5,8

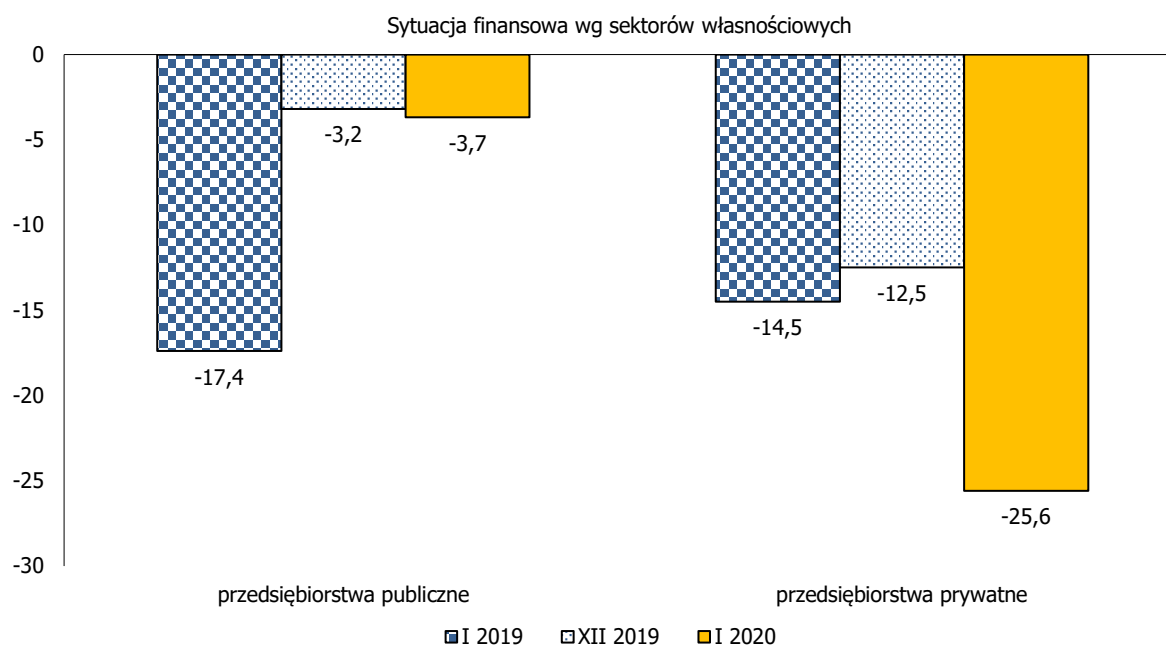

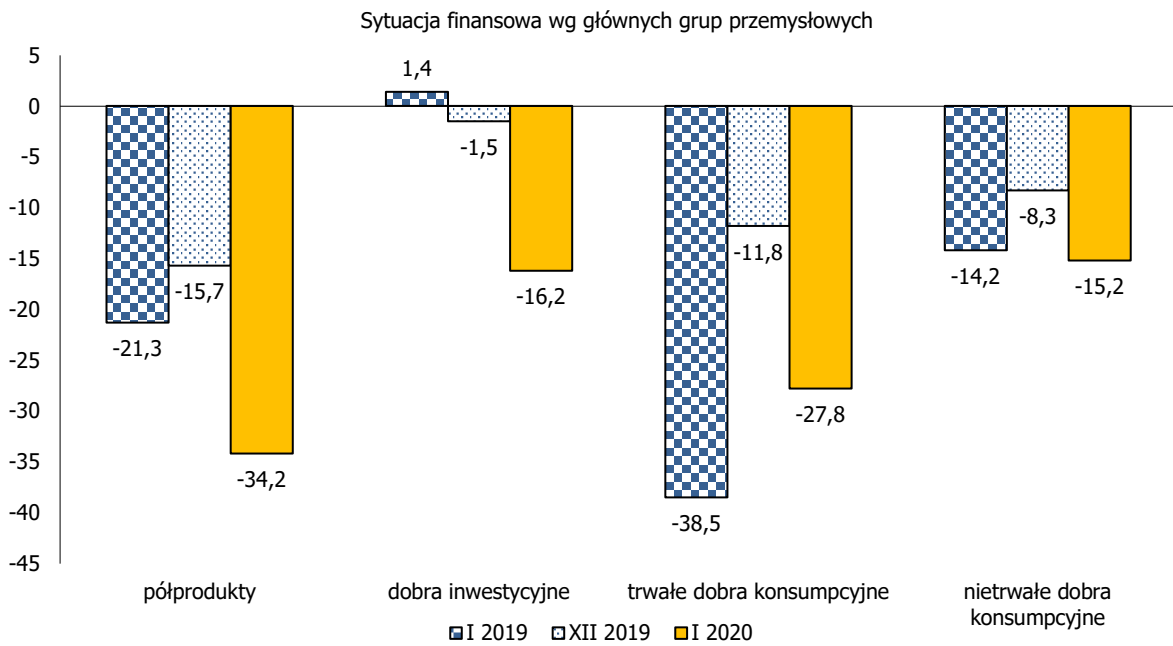
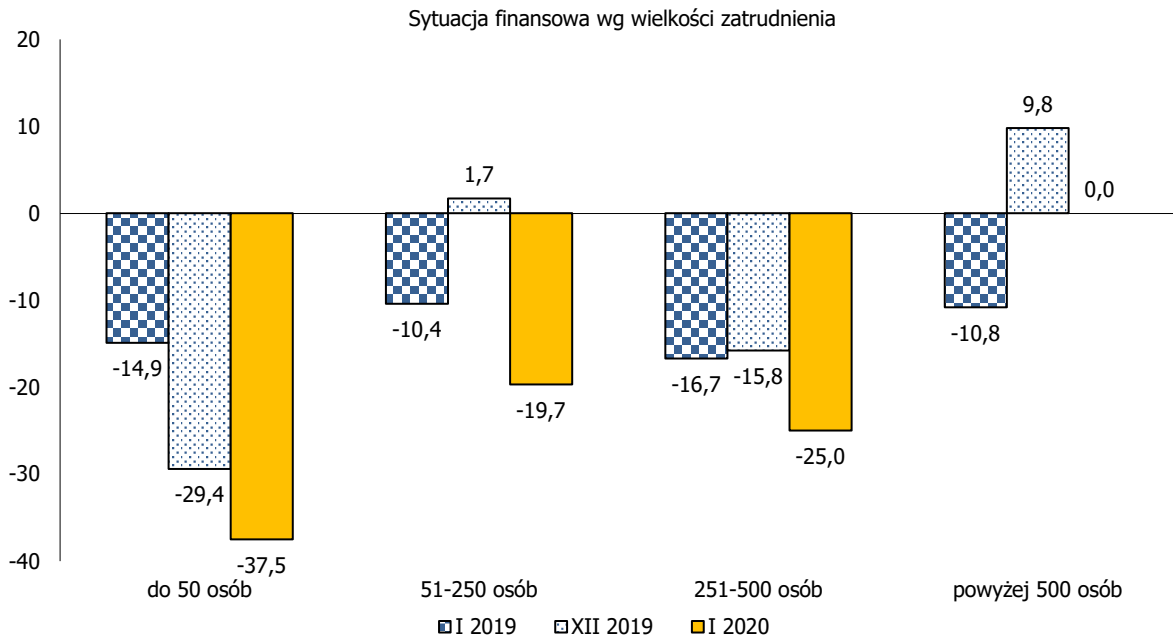

7. Sytuacja finansowa

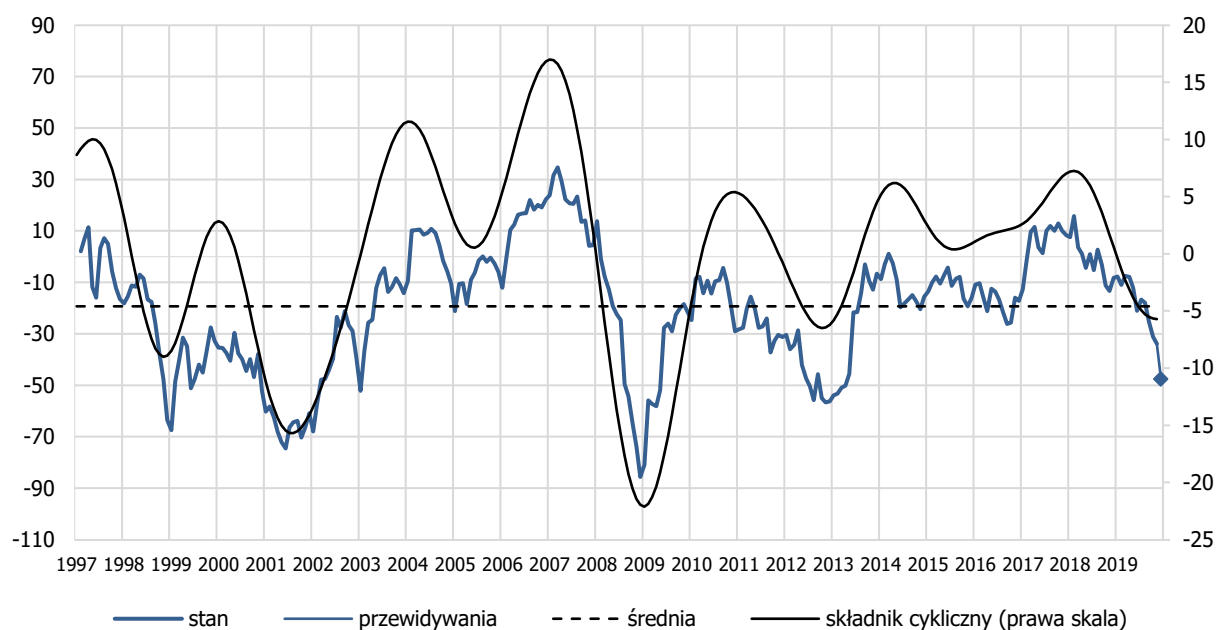
	I'19	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
poprawa	12,1	10,5	11,6	13,0	8,0	8,2
brak zmiany	61,2	58,4	64,7	62,4	60,2	58,4
pogorszenie	26,6	31,1	23,7	24,6	31,8	33,4
saldo (1.-3.)	-14,5	-20,6	-12,1	-11,6	-23,9	-25,2

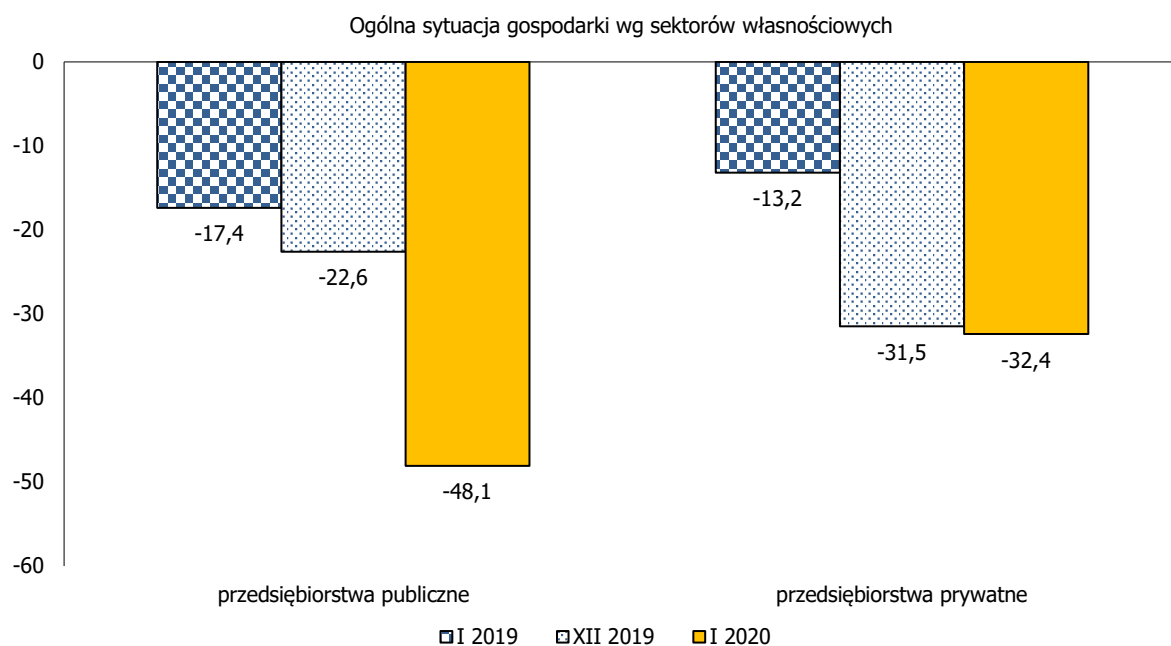

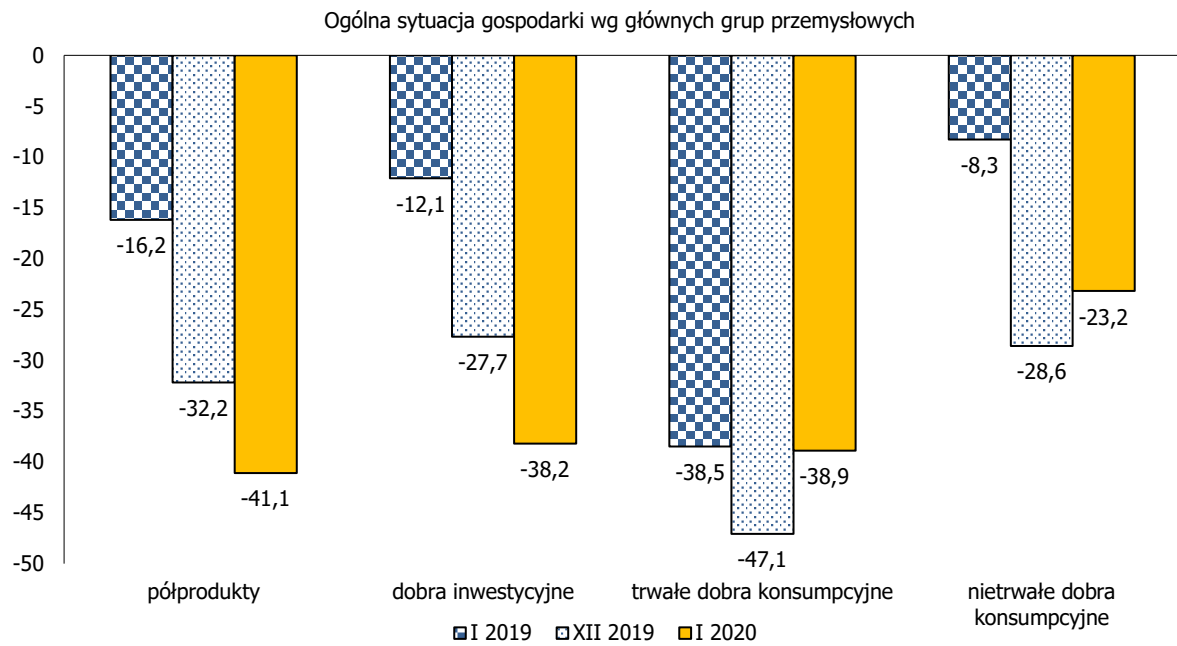
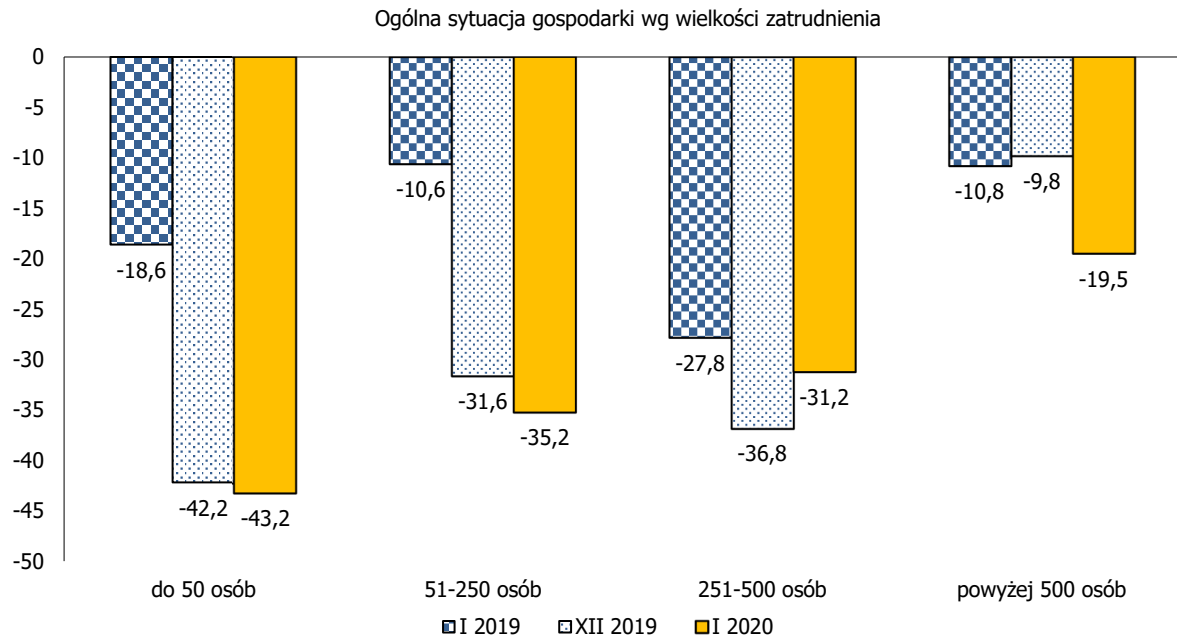

8. Ogólna sytuacja gospodarki

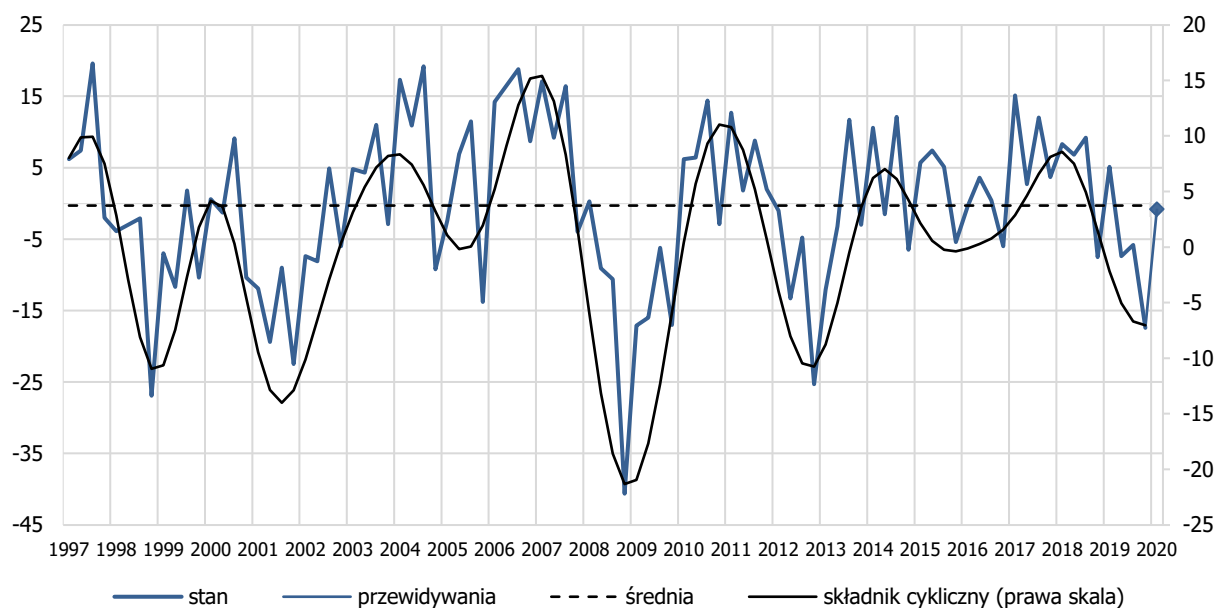

	I'10	X'19	XI'19	XII'19	I'20	przewidywania
poprawa	12,8	11,9	7,9	7,8	7,1	6,1
brak zmiany	61,1	58,3	59,1	53,2	51,9	40,2
pogorszenie	26,1	29,8	33,1	38,9	41,0	53,7
saldo (1.-3.)	-13,3	-17,9	-25,2	-31,1	-33,9	-47,6

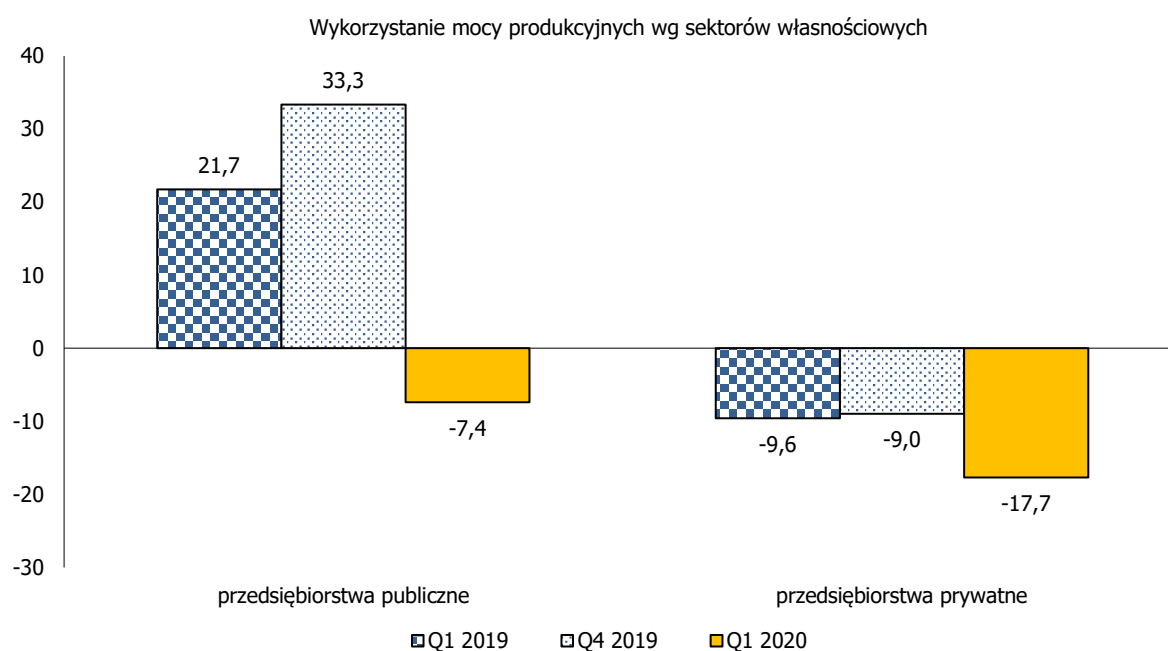

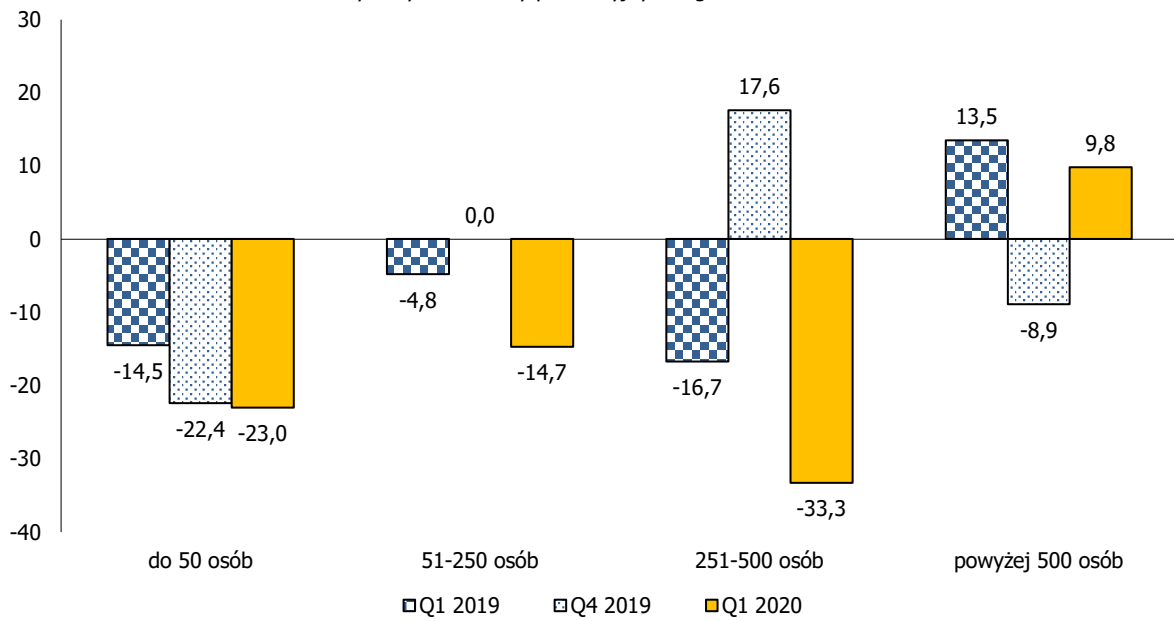
9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

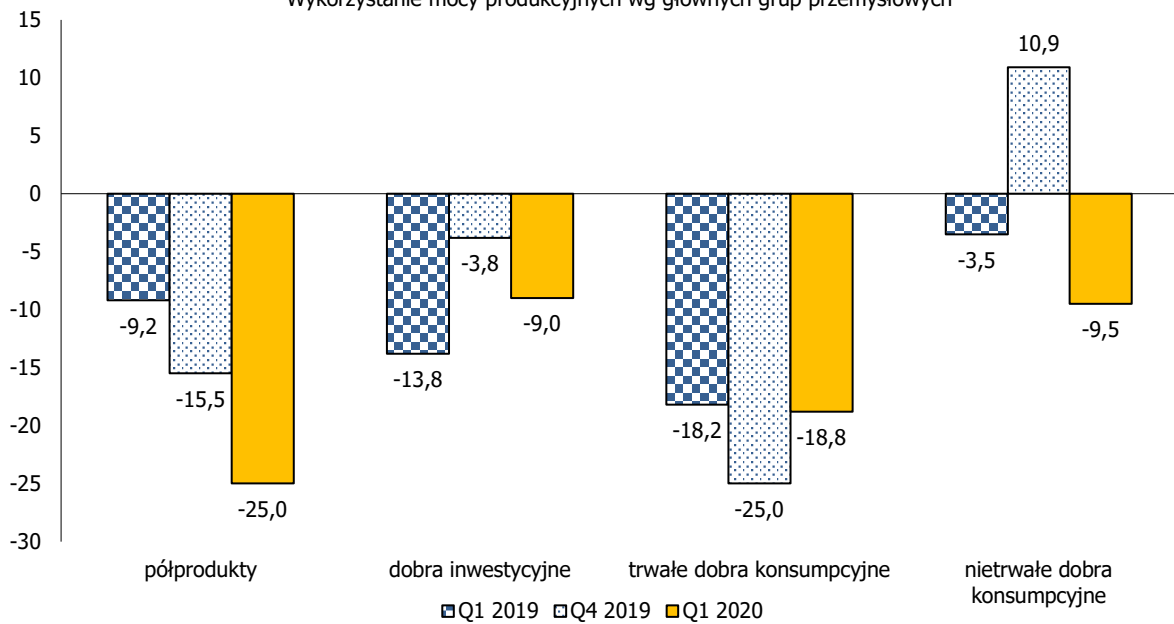
	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	przewidywania
wzrost	12,2	22,9	15,7	16,1	9,7	17,3
brak zmiany	68,2	59,2	61,2	61,9	63,3	64,7
spadek	19,6	17,9	23,1	21,9	27,1	18,1
saldo (1.-3.)	-7,5	5,1	-7,4	-5,8	-17,4	-0,8
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	70,2	72,8	73,4	73,2	69,1	69,1

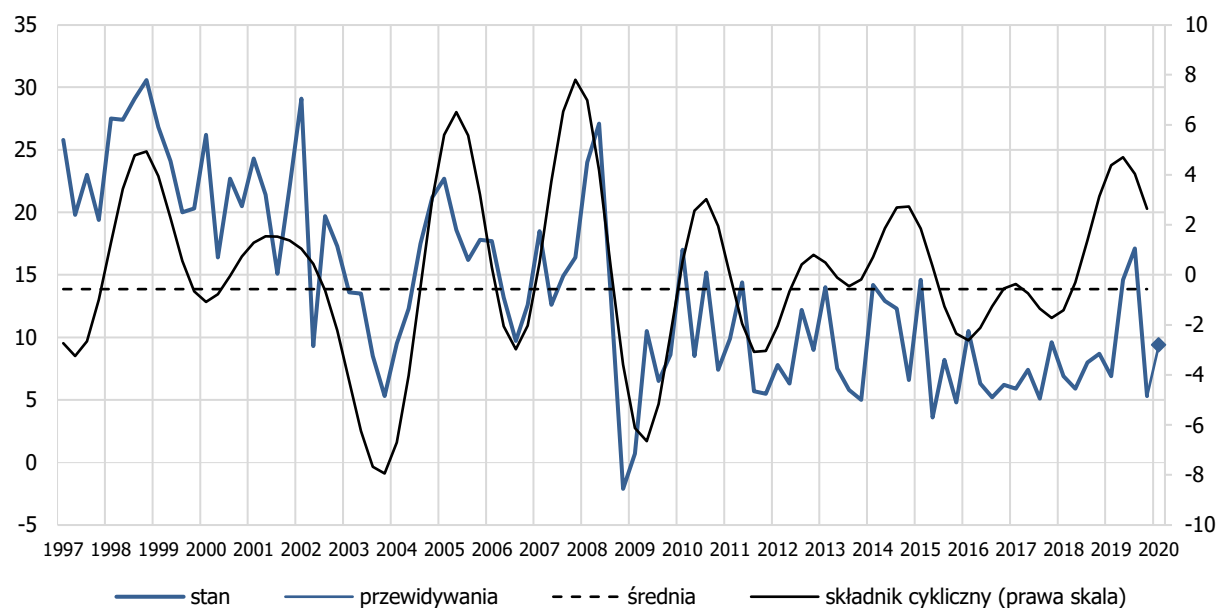
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg wielkości zatrudnienia

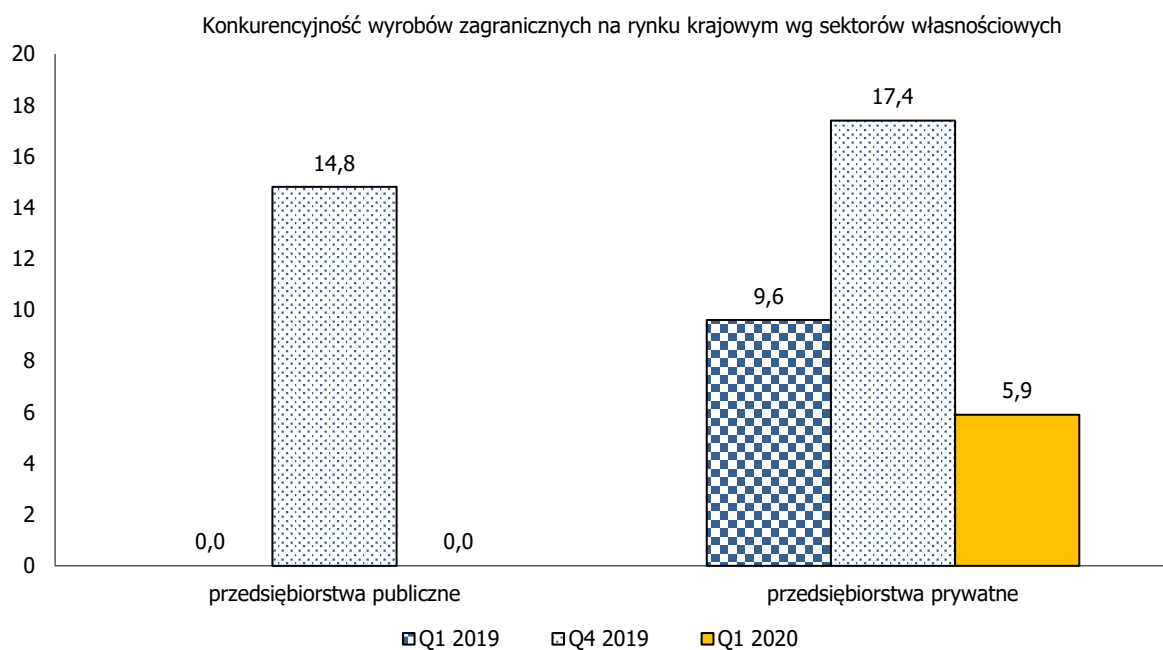
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

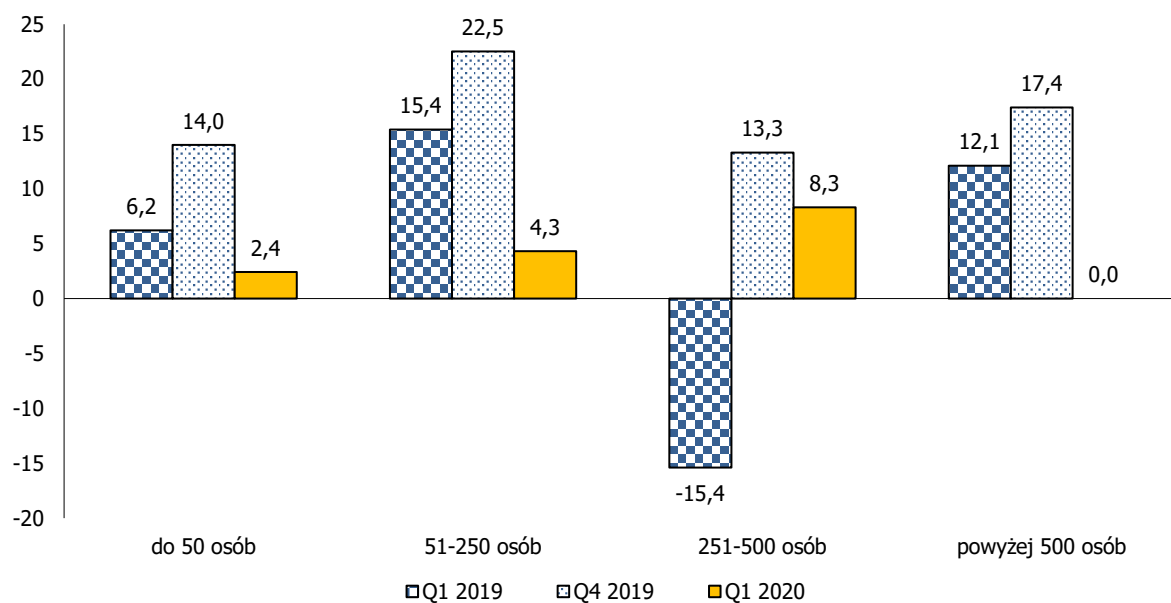
10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

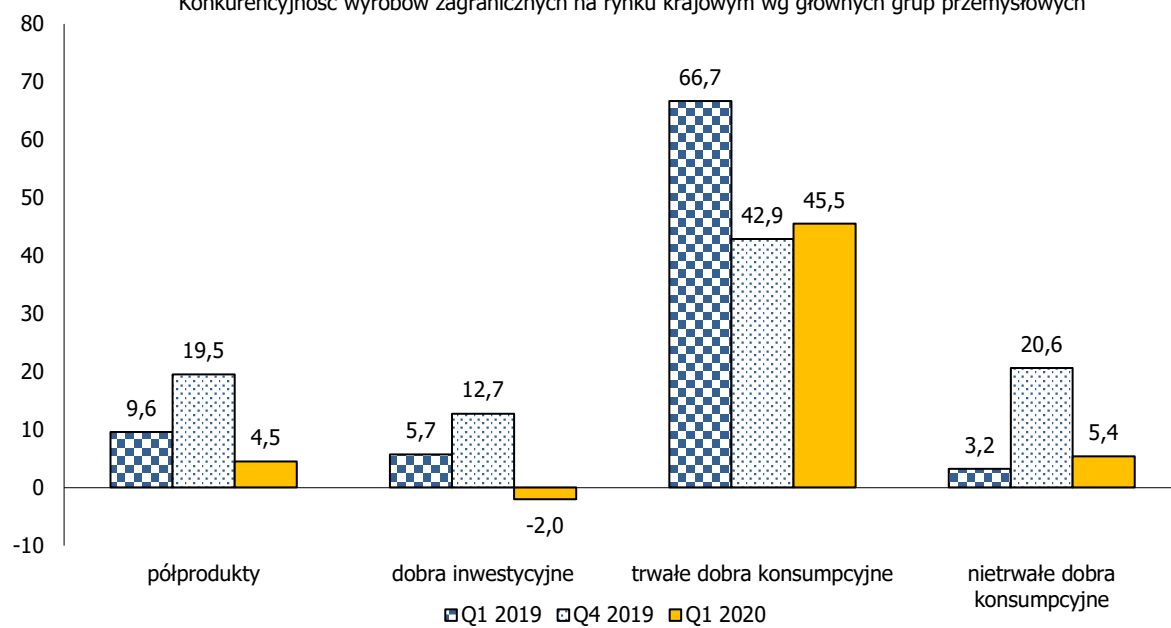
	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	przewidywania
wzrost	16,5	12,1	20,4	21,9	17,2	20,4
brak zmiany	75,7	82,7	73,8	73,3	70,9	68,5
spadek	7,8	5,2	5,8	4,8	11,9	11,1
trudno ocenić	59,1	53,2	45,4	45	49,6	55,3
saldo (1.-3.)	8,7	6,9	14,6	17,1	5,3	9,4

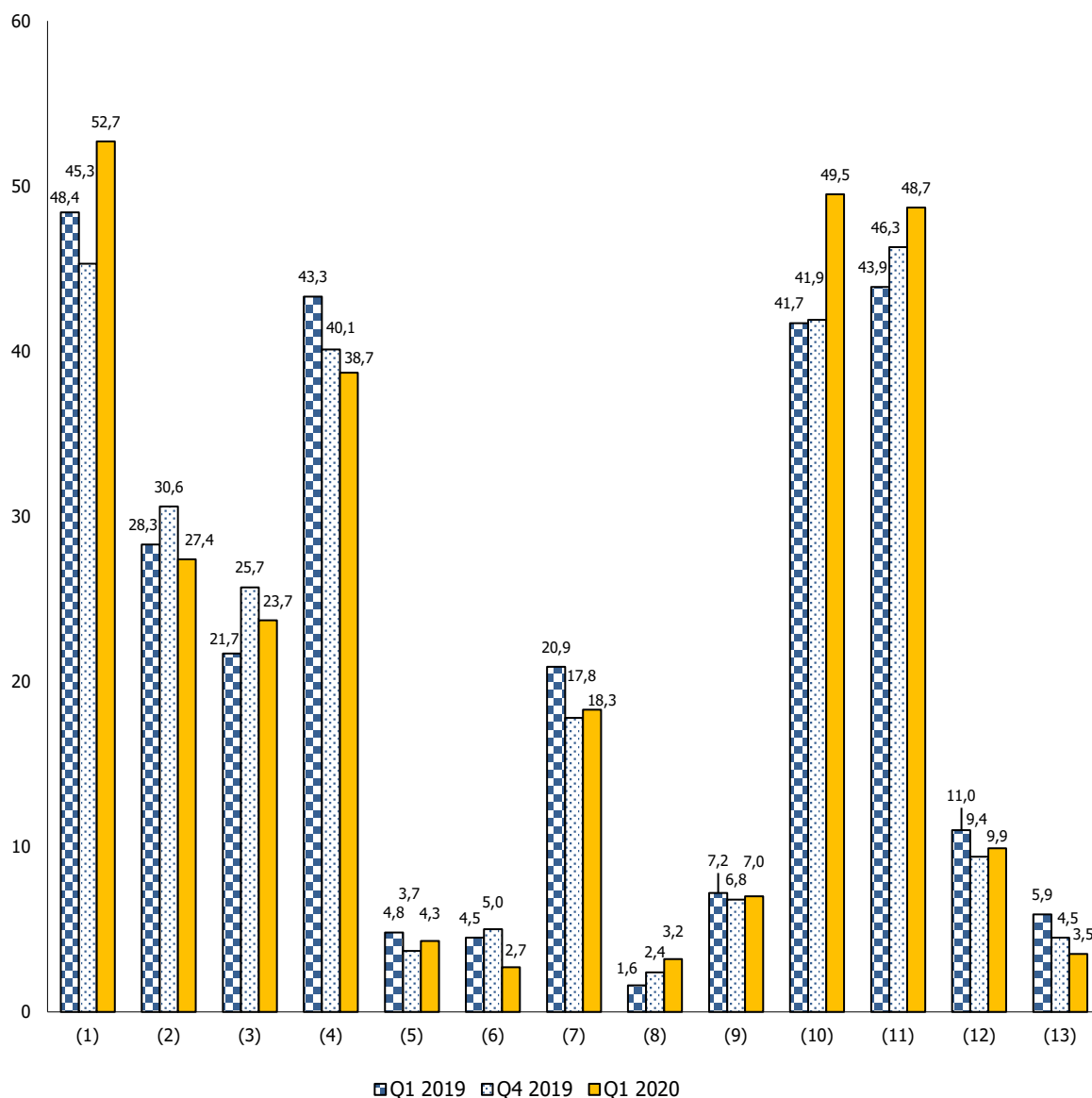
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

January, 2020 was the third month in a row of deteriorating situation in the manufacturing industry. The industrial confidence indicator (ICI RIED) dropped by 2.8 pts to -15 pts, and is now 9.2 pts down from the respective year 2019 figure. In comparison with December, 2019 the balances of production, total orders and employment declined. Financial situation of manufacturers and their assessment of general economic situation in Poland worsened. The only balances that increased are those of export orders and selling prices. The main balances are negative and lower than one year ago. However, manufacturers are less pessimistic than in December, and the upcoming months should bring about positive seasonal factors which are expected to mitigate negative cyclical ones that have been kept firm for the last two years.